

11839. V. N. J. 1.

STUDIA ROMANA

EX

LIBRIS

ACCOMMODATO, ANNOQUE 1884 ABRAHAM LINDGREN

COMMUNION WITH THE LATTER

THESE DOCTRINES

THESE DOCTRINES

MANUALE
RITUALIS ROMANI
EX
COMPENDIO EJUSDEM RITUALIS

USIBUS

DIOECESIOS LABACENSIS

ACCOMMODATO, ANNOQUE 1844 LABACI EDITO

EXTRACTUM

IN

COMMUDIOREM USUM CLERI CURATI
EJUSDEM DIOECESIOS

JUSSU ET AUCTORITATE ORDINARIA.

LABACI
TYPIS JOSEPHI BLASNIK

—
1845.

MAJORITY

REPORT

ON THE

PROCEEDINGS

OF THE

COMMISSION

ON THE

PROCEEDINGS

OF THE

COMMISSION

ON THE

PROCEEDINGS

OF THE

COMMISSION

ON THE

PROCEEDINGS

OF THE

COMMISSION

ON THE

PROCEEDINGS

OF THE

COMMISSION

11-030015089

De Sacramento Baptismi.

Cum baptismi sacramentum jam ministrandum est, haec in promptu esse debent:

a.) *Vascula sacri olei catechumenorum et chrismatis.*

b.) *Vasculum cum sale benedicendo, vel jam benedicto.*

c.) *Vasculum, seu cochleare ex argento, vel alio metallo, nitidum, ad aquam baptismi fundendam supra caput baptizandi, quod nulli praeterea alii usui deserviat.*

d.) *Pelvis seu bacile ad excipiendam aquam ex capite defluentem, nisi statim in sacrarium defluat.*

e.) *Gossipium, alio nomine bombacium, seu quid simile, ad abstergenda loca sacris oleis inuncta.*

f.) *Stolae duae, ubi commode haberi possunt, una violacea, et altera alba, ut infra notatur, mutanda; sin minus, una saltem adhibeatur.*

g.) *Medulla panis, qua inuncti sacerdotis digiti, cum manus lavat, abstergantur, et vas pro manuum lotionem post baptismum, quod huic tantum usui deservire decet.*

h.) *Alba vestis in modum pallioli, seu linteolum candidum, infantis capiti imponendum.*

i.) *Cereus, seu candela cerea, baptizato ardens tradenda.*

k.) *Hic denique ritualis liber sit paratus, et item liber baptismalis, in quo baptizati describantur.*

Ordo Baptismi Parvulorum.

1. *Omnibus igitur opportune praeparatis, sacerdos instructiones necessarias pro recta hujus sacramenti administratione, quas eum nosse supponitur ex ss. patrum et catechismi romani doctrina, jugiter prae oculis habens, ad tanti sacramenti administrationem, lotis manibus, veste talarum, superpelliceo et stola violacea indutus accedat, clericum unum, seu plures, si potest, secum adhibeat, superpelliceo pariter indutos, qui sibi ministrent.*

2. *Ita paratus accedat ad limen ecclesiae, ubi foris expectant, qui infantem*

detulerunt, eosque interroget, an sit domi baptizatus, et a quo, et quam rite; an propter periculum evitandum sit circa baptismum aliquid attentatum a quopiam; et hoc ideo quaerat, ne infantem rebaptizet, vel ut sub conditione iterum baptizet, vel ut suppleat ad ea, quae in baptismo defuerunt.

3. Interroget (nisi de his bene sibi constet), an sit suae parochiae, masculus an foemina, et qui sunt compatres, qui infantem teneant, pro eoque respondeant; quos pie ac decenter assistere, ac prout opus fuerit, pro baptizando ad interrogationes respondere admoneat.

4. Et quoniam iis, qui baptizantur, tanquam Dei filiis in Christo regenerandis, et in ejus militiam adscribendis nomen imponitur, curet, ne obscoena, fabulosa, aut ridicula, vel inanium deorum, vel impiorum ethnicorum hominum nomina imponantur, sed potius sanctorum, quorum exemplis fideles ad pie vivendum excitentur, et patrociniis protegantur.

5. His igitur expeditis, parochus ad baptismum procedat, et patrinum vel matrinam, vel utrumque (si ambo admittantur) de nomine infantis baptizandi, et po-

siti super brachium dexterum illius, qui eum defert, in hunc modum interroget:

Quomodo vocandus est infans iste?

Wie soll das Kind heißen?

Kakó naj bo imé temu otroku?

6. Sacerdos accepto nomine baptizandi, illud exprimens, interroget:

N. Quid petis ab Ecclesia Dei?

N. Was verlangst du von der Kirche Gottes?

I. Kaj shelífh od zerkve boshje?

Patrinus: Fidem. Den Glauben. Véro.

7. Sacerdos: Fides, quid tibi praestat?

Was gewährt dir der Glaube?

Kaj ti da véra?

Patrinus: Vitam aeternam. Das ewige Leben. Vézhno shivljenje.

8. Sacerdos: Si igitur vis ad vitam ingredi, serva mandata: Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua; et proximum tuum sicut te ipsum.

Wenn du also zum Leben eingehen willst, so halte die Gebote: Du sollst Gott deinen Herrn lieben aus deinem ganzen Herzen, aus deiner ganzen Seele, und aus deinem ganzen Gemüthe; deinen Nächsten aber, wie dich selbst.

Ako tedej hozhefh v' shivljenje iti, spolnúj sapóvedi: Ljubi Gospóda, svojiga Bogá,

is vřiga ſvojiga ferza, in is vře ſvoje duřhe,
in is vře ſvoje miřli; in ſvojiga bliřnjiga,
kakor ſam febe.

9. Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis et dicat semel: Exi ab eo (vel ab ea), immunde spiritus, et da locum Spiritui Sancto Paraclito.

10. Postea pollice faciat signum crucis in fronte et in pectore infantis, dicens: Accipe signum crucis tam in fronte †, quam in corde †, sume fidem coelestium praeceptorum, et talis esto moribus, ut templum Dei jam esse possis.

O r e m u s.

Preces nostras, quaesumus Domine, clementer exaudi, et hunc electum tuum (*vel hanc electam tuam*) N. crucis dominicae impressione signatum (*vel signatam*) perpetua virtute custodi: ut magnitudinis gloriae tuae rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

11. Deinde imponat manum super caput infantis, ac dicat:

O r e m u s.

Omnipotens sempiternae Deus, Pater Domini nostri Jesu Christi, respicere dignare

super hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) N., quem (*vel* quam) ad rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem coecitatem cordis ab eo (*vel* ab ea) expelle: disrumpe omnes laqueos satanae, quibus fuerat colligatus (*vel* colligata): aperi ei, Domine, januam pietatis tuae, ut signo sapientiae tuae imbutus (*vel* imbuta), omnium cupiditatum foetoribus careat, et ad suavem odorem praeceptorum tuorum laetus (*vel* laeta) tibi in ecclesia tua deserviat, et proficiat de die in diem. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

12. Deinde sacerdos benedicat sal, quod semel benedictum alias in eundem usum deservire potest.

Benedictio salis.

Exorcizo te, creatura salis, in nomine Dei Patris omnipotentis †, et in caritate Domini nostri Jesu Christi †, et in virtute Spiritus Sancti †. Exorcizo te per Deum vivum †, per Deum verum †, per Deum sanctum †, per Deum †, qui te ad tutelam humani generis procreavit, et populo venienti ad credulitatem per servos suos consecrari praecepit, ut in nomine sanctae Trinitatis efficiaris salutare sacramentum ad

effugandum inimicum. Proinde rogamus te, Domine Deus noster, ut hanc creaturam salis sanctificando sanctifices †, et benedicendo benedicas †, ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum, in nomine ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen.

13. *Deinde immittat modicum salis benedicti in os infantis, dicens:*

N. Accipe sal sapientiae: propitiatio sit tibi in vitam aeternam. **R.** Amen.

Sacerdos: Pax tecum. **R.** Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Deus patrum nostrorum, Deus universae conditor veritatis, te supplices exoramus, ut hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) **N.** respicere digneris propitius, et hoc primum pabulum salis gustantem, non diutius esurire permittas, quominus cibo expleatur coelesti, quatenus sit semper spiritu fervens, spe gaudens, tuo semper nomini serviens. Perduc eum (*vel* eam), Domine, quaesumus, ad novae regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promissionum tuarum aeterna praemia consequi

mereatur. Per Christum Dominum nostrum.
R. Amen.

Exorcizo te, immunde spiritus, in nomine Pa†tris, et Fi†lii, et Spiritus† Sancti, ut exeas et recedas ab hoc famulo Dei (*vel* ab hac famula Dei) N. Ipse enim tibi imperat, maledicte, damnate, qui pedibus super mare ambulavit, et Petro mergenti dexteram porrexit.

Ergo maledicte diabole, recognosce sententiam tuam, et da honorem Deo vivo et vero, da honorem Jesu Christo Filio ejus, et Spiritui Sancto, et recede ab hoc famulo Dei (*vel* ab hac famula Dei) N., quia istum (*vel* istam) sibi Deus et Dominus noster Jesus Christus ad suam sanctam gratiam et benedictionem, fontemque baptismatis vocare dignatus est.

14. Hic pollice in fronte signat infantem, dicens:

Et hoc signum sanctae crucis †, quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole, numquam audeas violare. Per eundem Christum Dominum nostrum. R. Amen.

15. Mox imponit manum super caput infantis, et dicit:

O r e m u s.

Aeternam ac justissimam pietatem tuam

deprecor, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, auctor luminis et veritatis, super hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) N., ut digneris illum (*vel* illam) illuminare lumine intelligentiae tuae: munda eum (*vel* eam), et sanctifica; da ei scientiam veram, ut dignus (*vel* digna) gratia baptismi tui effectus (*vel* effecta), teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

16. Postea sacerdos imponit extremam partem stolae super infantem, et introducit eum in ecclesiam, dicens:

N. Ingredere in templum Dei, ut habeas partem cum Christo in vitam aeternam. R. Amen.

N. Gehe in die Kirche Gottes ein, damit du mit Christus an dem ewigen Leben Theil nimmest. A. Amen.

I. Pojdi v' zerkev boshjo, de bofh s' Kristufam vezhniga shivljenja deleshen, (deleshna). O. Amen.

17. Cum fuerint ecclesiam ingressi, sacerdos procedens ad fontem, facie ad altare versa, cum susceptoribus ad sinistram ejus assistentibus conjunctim clara voce dicit:

Credo in Deum, Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae. Et in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum: qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria Virgine: passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus: descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis: ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis: inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum: sanctam ecclesiam catholicam: sanctorum communionem: remissionem peccatorum: carnis resurrectionem: vitam aeternam. Amen.

Ich glaube an Gott den Vater, allmächtigen Schöpfer Himmels und der Erde. Und an Jesum Christum, seinen eingebornen Sohn, unsern Herrn. Der empfangen ist von dem heiligen Geiste, geboren aus Maria der Jungfrau. Gelitten unter Ponzio Pilato, gekreuziget, gestorben, und begraben. Abgestiegen zu der Hölle, am dritten Tage wieder auferstanden von den Todten. Aufgefahren in den Himmel, sitzt zu der rechten Hand Gottes, des allmächtigen Vaters. Von dannen er kommen wird, zu richten die Lebendigen und die Todten. Ich glaube an den heiligen Geist: Eine heilige, allgemeine, christliche Kirche: Gemeinschaft der Hei-

ligen: Ablass der Sünden: Auferstehung des Fleisches: und ein ewiges Leben. Amen.

Vérujem v' Bogá Ozhéta vsigamogózhniga, stvarnika nebéf in semlje. In v' Jesusa Kristusa, Šinú njegoviga ediniga, Gospoda našhiga. Ktéri je spozhét od svétiga Duhá, rojen is Marije Devíze. Terpel pod Ponzijem Pilátam, krishan bil, umerl, in v' grob poloshen. Dôli je fhel pred pekel, tretji dan od mertvih vstal. Gôri je fhel v' nebéfa, sedí na desnízi Bogá Ozhéta vsigamogózhniga. Od ondód bo prifhel sódit shíve in mertve. Vérujem v' svétiga Duhá; svéto kerfhanfko katolfhko zérkev; gmajno svetníkov; odpufhenje gréhov; vstajenje mefá; in vézhno shivljenje. Amen.

Deinde sacerdos et circumstantes genuflectunt, et dicunt:

Pater noster, qui es in coelis, sanctificetur nomen tuum: adveniat regnum tuum: fiat voluntas tua, sicut in coelo, et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie: et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris: et ne nos inducas in tentationem: sed libera nos a malo. Amen.

Water unser, der du bist in dem Himmel: Geheiliget werde dein Name. Zukomme uns dein

Reich. Dein Wille geschehe, wie im Himmel, also auch auf Erden. Gib uns heute unser tägliches Brod. Und vergieb uns unsere Schulden, als auch wir vergeben unsern Schuldigern. Und führe uns nicht in Versuchung: sondern erlöse uns von dem Uebel. Amen.

Ozhe nash, k'téri si v' nebésh: Posvezhêno bódi tvoje imé. Pridi k' nam tvoje kraljéstvo. Sgódi se tvoja vólja, kakor v' nebesih, takó na semlji. Daj nam danf nash vsakdanji kruh. In odpústi nam nafhe dolgé, kakor tudi mi odpushamo svojim dolshnikam. In naf ne vpélji v' skufhnjávo: Temuzh réfhi naf od hudiga. Amen.

18. His dictis surgunt, et sacerdos, antequam accedat ad baptisterium, dicat exorcismum sequentem:

Exorcizo te, omnis spiritus immunde, in nomine Dei Patris omnipotentis †, et in nomine Jesu Christi Filii ejus, Domini et judicis nostri †, et in virtute Spiritus Sancti †, ut discedas ab hoc plasmate Dei N., quod Dominus noster ad templum sanctum suum vocare dignatus est; ut fiat templum Dei vivi, et Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. R. Amen.

19. Postea sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, et tangat aures et nares infantis; tangendo vero aurem dexteram et sinistram dicat:

Ephpheta, quod est, adaperire: *Deinde tangit nares, dicens:* In odorem suavitatis. Tu autem effugare diabole, appropinquabit enim iudicium Dei.

20. Postea interrogat baptizandum nominatim, dicens:

N. Abrenuntias satanae? **R. Patrinus:** Abrenuntio.

N. Widersagst du dem Teufel?

Antwort: Ich widersage.

I. Še odpovéšh hudížhu?

Odgovor: Še odpovém.

Et omnibus operibus ejus? **R.** Abrenuntio.

Und allen seinen Werken?

Ant. Ich widersage.

In vřimu njegóvimu djanju?

Odg. Še odpovém.

Et omnibus pompis ejus? **R.** Abrenuntio.

Und aller seiner Hoffahrt?

Ant. Ich widersage.

In vřimu njegóvimu napuhu?

Odg. Še odpovém.

21. Deinde sacerdos intingit pollicem

in oleo catechumenorum, et infantem ungit in pectore, et inter scapulas in modum crucis, dicens:

Ego te linio † oleo salutis in Christo Jesu Domino nostro, ut habeas vitam aeternam. **R.** Amen.

22. *Hic deponit stolam violaceam, et sumit aliam albi coloris.*

23. *Subinde pollicem et inuncta loca abstergit bombacio, vel re simili: et interrogat expresso nomine baptizandum, patrino respondente:*

N. Credis in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae? **R.** Credo.

N. Glaubst du an Gott den Vater, allmächtigen Schöpfer Himmels und der Erde?

Ant. Ich glaube.

I. Vêrujesh v' Bogá Ozhéta vfigamogózhniga, stvarnika nebéf in semlje?

Odg. Vêrujem.

Credis in Jesum Christum Filium ejus unicum, Dominum nostrum, natum et passum? **R.** Credo.

Glaubst du an Jesum Christum, seinen eingebornen Sohn, unsern Herrn, der geboren worden ist, und gelitten hat?

Ant. Ich glaube.

Vêrujesh v' Jesufa Kristufa, Šinú nje-

goviga ediniga, Gospóda nashiga, ktéri je rojen bil, in je terpel?

Odg. Vêrujem.

Credis in Spiritum Sanctum, sanctam ecclesiam catholicam, sanctorum communio-
nem, remissionem peccatorum, carnis resur-
rectionem, et vitam aeternam? *R.* Credo.

Glaubst du an den heiligen Geist, an eine heilige, christkatholische Kirche, Gemeinschaft der Heiligen, Ablass der Sünden, Auferstehung des Fleisches, und ein ewiges Leben?

Ant. Ich glaube.

Vêrujesh v' svetiga Duhá, svéto ker-
fhanfko katolfskó zérkev, gmajno svetní-
kov, odpušhenje gréhov, vstajenje mesá, in
vézhno shivljenje?

Odg. Vêrujem.

*24. Subinde expresso nomine bapti-
zandi sacerdos dicit:*

N. Vis baptizari? *R. Patrinus:* Volo.

N. Willst du getauft werden?

Ant. Ich will.

I. Hózhesh kerfhen biti?

Odg. Hózhem.

25. Tunc patrino, vel matrino, vel utroque (si ambo admittantur) infantem ita tenente, ut infans faciem habeat pronam supra vas, in quod aqua a capite

decidens, dum sacerdos eam versat, labi debet, sacerdos vasculo seu urceolo accipit aquam baptismalem, et de ea ter fundit supra caput infantis, et quidem supra verticem capitis in modum crucis, et simul verba proferens, semel tantum distincte et attente dicit formam sequentem:

N. Ego te baptizo in nomine Pa†ris, fundat primo: et Fi†lii, fundat secundo: et Spiritus † Sancti, fundat tertio.

26. *Quoniam baptismi forma his verbis expressa omnino necessaria est, ideo eam nullo modo licet mutare; sed eadem verba uno, et eodem tempore, quo fit ablutio, pronuntianda sunt. Latinus presbyter latina forma semper utatur.*

27. *Si vero dubitatur, an infans fuerit baptizatus, sacerdos utatur hac forma:*

N. Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Pa†ris, et Fi†lii, et Spiritus † Sancti.

28. *Hac tamen conditionali forma non passim, aut leviter uti licet, sed prudenter, et ubi, re diligenter pervestigata, probabilis subest dubitatio, infantem non fuisse baptizatum.*

29. *Cavendum est, ne aqua ex infantis capite in fontem, sed vel in sacrarium*

prope ipsum fontem extractum defluat, aut in aliquo vase ad hunc usum parato recipiatur, et dein in sacrarium effundatur.

30. *Dein intingit sacerdos pollicem in sacro chrismate, et ungit infantem in summitate capitis in modum crucis, dicens:*

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi, qui te regeneravit ex aqua et Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum (*hic inungit*), ipse te liniat chrismate salutis † in eodem Christo Jesu Domino nostro in vitam aeternam. R. Amen.

Sacerdos: Pax tibi. R. Et cum spiritu tuo.

31. *Tum bombacio, aut re simili abstergit pollicem suum, et locum inunctum, et imponit capiti ejus linteolum candidum loco vestis albae, dicens:*

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante tribunal Domini nostri Jesu Christi, ut habeas vitam aeternam. R. Amen.

32. *Postea dat ei, vel patrino, candelam accensam, dicens:*

Accipe lampadem ardentem, et irreprehensibilis custodi baptismum tuum, serva

Dei mandata: ut cum Dominus venerit ad nuptias, possis occurrere ei, una cum omnibus sanctis in aula coelesti, habeasque vitam aeternam, et vivas in saecula saeculorum. **R.** Amen.

33. Postremo dicit:

N. Vade in pace, et Dominus sit tecum.

R. Amen.

N. Gehe im Frieden hin, und der Herr sey mit dir.

Ant. Amen.

I. Pojdi v' miru, in Gospod naj bo s' teboj.

Odg. Amen.

34. Si vero fuerint plures baptizandi, sive masculi sive foeminae, in catechismo masculi statuuntur ad dexteram, foeminae vero ad sinistram; et omnia pariter dicantur (ut supra) in proprio genere, et numero plurali. Verum prima nominis interrogatio, exsufflatio, crucis impressio, seu signatio, tactus aurium et narium cum saliva, abrenuntiationis interrogatio, unctio olei catechumenorum, interrogatio de fide, seu symbolo, et ipse baptismus, inunctio chrismatis, candidae vestis impositio, atque accensae candelae traditio, singula-

riter singulis, et primum masculis, deinde foeminis fieri debent.

35. Si infans, vel adultus aegrotus adeo graviter laboret, ut periculum imminet, ne pereat, antequam baptismus perficiatur, sacerdos omissis, quae baptismum praecedunt, eum baptizet, ter, vel etiam semel infundens aquam super caput ejus in modum crucis, *dicens:*

Ego te baptizo in nomine Patris, &c. *ut supra pag. 18.*

36. Si non habeatur aqua baptismalis, et periculum impendeat, sacerdos utatur aqua simplici.

37. Deinde, si habeat chrisma, liniat eum in vertice, *dicens:*

Deus omnipotens, Pater Domini nostri Jesu Christi &c. *ut supra pag. 19.*

Postea dat ei linteolum candidum, *dicens:*

Accipe vestem candidam &c. *ut supra pag. 19.*

Ac demum dat ei ceream candelam accensam, *dicens:*

Accipe lampadem &c. *ut supra pag. 19.*

Si supervixerit, suppleantur alii ritus omissi.

38. *Baptismo sic expleto, sacerdos digitos, praesertim pollicem, quo in unctionibus usus est, medulla panis abstergat, manusque lavet supra vas ad hoc paratum; bombacium vero ad abstergenda loca sacris oleis inuncta adhibitum comburat, cineresque unacum lotionis aqua projiciat in sacrarium extractum prope fontem baptismalem.*

39. *Curet parochus parentes infantis admoneri, ne in lecto secum ipsi vel nutrices parvulum habeant, propter oppressionis periculum; sed eum diligenter custodiant, mulieribus non catholicis lactandum aut nutriendum nullo modo tradant, et opportune ad christianam disciplinam instituant.*

40. *Antequam infans ex ecclesia asportetur, aut susceptores discedant, hi admoneantur a parochi de effectibus et obligationibus, quas hujus muneris vi contraxerunt juxta decreta sacrosancti Concilii Tridentini et ecclesiae canones.*

41. *Postremo nomina infantis, parentum et patrinatorum, aliaque de administrato baptismo ad praescriptam formam in baptismali libro parochus accurate describat.*

De Benedictione mulieris post partum.

1. Si qua puerpera post partum juxta
 piam ac laudabilem consuetudinem ad ec-
 clesiam venire voluerit, pro incolunitate
 sua Deo gratias actura, petieritque a sa-
 cerdote benedictionem, ipse veste talari,
 superpelliceo et stola alba indutus cum mi-
 nistro aspergillum deferente ad fores eccle-
 siae accedat, ubi illam foris ad limina
 genuflectentem, et candelam accensam in
 manu tenentem aqua benedicta aspergat,
 deinde dicat:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Do-
 mini.

℞. Qui fecit coelum et terram.

Antiphona. Haec accipiet benedictionem
 a Domino.

Psalmus 23.

Domini est terra et plenitudo ejus, *
 orbis terrarum et universi, qui habitant in
 eo.

Quia ipse super maria fundavit eum, *
 et super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut
 quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus et mundo corde, *

qui non accepit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum, * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales, * et introibit rex gloriae.

Quis est iste rex gloriae? * Dominus fortis et potens, Dominus potens in praelio.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales, * et introibit rex gloriae.

Quis est iste rex gloriae? * Dominus virtutum ipse est rex gloriae.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Antiphona. Haec accipiet benedictionem a Domino, et misericordiam a Deo salutari suo: quia haec est generatio quaerentium Dominum.

2. *Deinde porrigens ad manum mulieris extremam partem stolae, eam introducit in ecclesiam, dicens:*

Ingredere in templum Dei, adora Filium beatæ Mariae Virginis, qui tibi foecunditatem tribuit prolis.

3. *Et ipsa ingressa genuflectit coram*

altari et orat, gratias agens Deo de beneficiis sibi collatis, et sacerdos dicit:

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster &c. *secreto.*

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

Ÿ. Salvam fac ancillam tuam, Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

Ÿ. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eam.

Ÿ. Nihil proficiat inimicus in ea.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Omnipotens sempiterne Deus, qui per beatæ Mariæ Virginis partum fidelium parientium dolores in gaudium vertisti: respice propitius super hanc famulam tuam, ad templum sanctum tuum pro gratiarum actione laetam accedentem: et præsta, ut post hanc vitam ejusdem beatæ Mariæ meritis et intercessione ad æternæ beatitudinis gaudia

cum prole sua pervenire mereatur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

4. *Deinde illam aspergit aqua benedicta in modum crucis, dicens:*

Pax, et benedictio Dei omnipotentis, Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti descendat super te, et maneat semper. Amen.

5. *Puerperis non conjugatis haec benedictio prorsus non est impertienda.*

Ordo ministrandi Sacramentum Poenitentiae.

1. *Sacerdos habens potestatem absolventi vel ordinariam, vel delegatam, hujus sacramenti doctrinam omnem, et alia ad ejus rectam administrationem necessaria recte nosse studeat ex probatis auctoribus, praesertim e catechismo romano, et prudenti consilio peritorum; ad audiendam vero confessionem vocatus, promptum, facilemque se praebeat: ac priusquam ad audiendum accedat, si tempus suppetat, ad hoc ministerium recte, sancteque obeundum, divinum auxilium piis precibus implorabit.*

2. *In ecclesia, non autem in privatis*

aedibus, confessiones audiat, nisi ex causa rationabili, quae cum inciderit, studeat tamen id decenti ac patienti loco praestare; confessiones autem foeminarum, nunquam domi in cubiculo, neque etiam in sacristia, vel in ecclesia extra sedem confessionalem, vel in confessionali e conspectu anteriori confessarii, sed a latere poenitentis, et non nisi crate interposita excipiat, nisi quis ob graves rationes, Ordinario exponendas, speciali gaudeat ab hac lege exceptione.

3. Habeat in ecclesia sedem confessionalem, in qua indutus veste talari, superpelliceo et stola violacei coloris cum biretto sacras confessiones excipiat, quae sedes patienti, conspicuo et apto ecclesiae loco posita, crate perforata inter poenitentem et sacerdotem sit instructa.

4. Poenitens flexis genibus signo crucis se muniat, et confestim benedictionem a confessario hoc modo petat:

Benedicite reverende pater &c.

Ich bitte Eure Hochwürden um den heiligen Segen, damit ich meine Sünden recht und vollständig beichten möge.

Prósim, duhóvni Ozhe! sa sveti shegen, de se svojih gréhov prav in zhísto spovém.

5. *Quam ubi confessarius eidem hoc modo impertivit:*

Dominus sit in corde tuo, et in labiis tuis, ut digne et competenter confitearis peccata tua, in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

6. *Poenitens confessionem generalem latina vel vulgari lingua dicat, scilicet:*

Confiteor Deo &c.

Ich armer sündiger Mensch beichte und bekenne Gott dem Allmächtigen u. s. w.

Jest ubogi greschnik se spovém Bogú vsigamogózhnimu i. t. d.

Vel saltem utatur his verbis: Confiteor Deo omnipotenti, et tibi pater. *Peccata sua exinde confiteatur, adjuvante, quotiescunque opus fuerit, sacerdote.*

7. *Confessione patienter et attente audita, sacerdos perpendens peccatorum, quae ille admisit, magnitudinem et multitudinem, pro eorum gravitate ac poenitentis conditione, opportunas correptiones ac monitiones, prout opus esse viderit, paterna charitate adhibebit, eumque ad dolorem et contritionem efficacibus verbis adducere conabitur; atque ad vitam emendandam, ac melius instituendam inducet, remediaque peccatorum tradet.*

8. *Postremo salutarem ac convenientem satisfactionem, quantum spiritus et prudentia suggesserit, injungat, habita ratione status, conditionis, sexus et aetatis, et item dispositionis poenitentium; et si poenitentem rite dispositum, nec aliqua censura, vel casu reservato innodatum repererit, eum absolvat. Si autem poenitens aliqua censura, vel casu Sedi Apostolicae, aut Ordinario suo reservato sit ligatus, a quo sacerdos non possit absolvere, non absolvat, nisi prius obtenta facultate a superiore.*

Absolutionis forma.

9. *Cum igitur poenitentem absolvere voluerit, injuncta ei prius, et ab eo acceptata salutari poenitentia, primo dicit:*

Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducatur te ad vitam aeternam. Amen.

10. *Deinde dextera versus poenitentem elevata, dicit:*

Indulgentiam, absolutionem, et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat, et ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, (suspension-

sionis) et interdicti, in quantum possum, et tu indiges. Deinde, ego te absolvo a peccatis tuis, in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. *Si poenitens sit laicus, omittitur verbum: suspensionis.*

Passio Domini nostri Jesu Christi, merita beatæ Mariæ Virginis, et omnium sanctorum, quidquid boni feceris, et mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ, et præmium vitæ æternæ. Amen.

11. In confessionibus autem frequentioribus et brevioribus omitti potest: Misereatur &c., et satis erit dicere: Dominus noster Jesus Christus &c., ut supra, usque ad illud: Passio Domini nostri &c.

12. Urgente vero aliqua gravi necessitate in periculo mortis, breviter dicere poterit: Ego te absolvo ab omnibus censuris et peccatis, in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Ordo ministrandi Sacram Communionem.

1. Sacerdos sanctissimam Eucharistiam ministraturus, lotis prius manibus, et

superpelliceo super vestem talarem indutus, ac desuper stola coloris officio illius diei convenientis, praecedente clerico, seu alio ministro, procedit ad altare manibus junctis, et accensis cereis, facta prius et postea genuflexione, extrahit pyxidem, et illam super corporale depositam discooperit. Extenso, prout opus fuerit, ante communicandos linteo mundo, minister genibus flexis, nomine populi, ad cornu epistolae facit confessionem generalem, dicens: Confiteor Deo &c.

2. Tum sacerdos iterum genuflectit, et manibus junctis ante pectus vertit se ad populum (advertens, ne terga vertat sacramento), et in cornu evangelii dicit:

Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducatur vos ad vitam aeternam. R. Amen. *Et addit:*

Indulgentiam, absolutionem †, et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens et misericors Dominus. R. Amen.

Dicens: Indulgentiam &c. manu dextera in formam crucis signat communicandos, et advertere debet sacerdos, quod etiam, uno tantum communicaturo, dici debeat: vestri, non: tui.

3. Deinde ad altare se convertit, genu-

flectit, manu sinistra pyxidem prendit, et duobus digitis, pollice et indice, sacramentum accipit et elevat, conversusque ad populum in medio altaris dicit clara voce:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi; *mox subdit:*

Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea; *quod iterum, ac tertio repetit; qua formula etiam utendum est, cum foeminae communicatur.*

Sieh! das Lamm Gottes, welches hinwegnimmt die Sünden der Welt.

Herr! ich bin nicht würdig, daß du eingehest unter mein Dach; sondern sprich nur ein Wort, so wird meine Seele gesund.

Glej Jagnje boshje, ktéro odjemplje gréhe fvetá.

Gospód! nísim vredin, de gresfh pod mojo strého; ampak rezi le s' befédo, in osdravljena bo moja dufha.

4. *Postea ad communicandum accedit, incipiens ab iis, qui sunt ad partem epistolae; sed primo, si sacerdotibus, vel aliis ex clero danda sit communicatio, iis ad gradus altaris genuflexis praebeatur, vel si commode fieri potest, intra sepimentum*

altaris sint a laicis distincti. Sacerdotes vero cum stola communicent.

5. Sacerdos unicuique porrigens sacramentum, et faciens cum eo signum crucis super pyxidem, simul dicit:

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam aeternam. Amen.

6. Ubi vero omnes communicaverint, sacerdos reversus ad altare dicere poterit:

O sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratia, et futurae gloriae nobis pignus datur.

V. Panem de coelo praestitisti eis.

Minister: R. Omne delectamentum in se habentem.

Tempore paschali et infra octavam ss. Corporis Christi additur: Alleluja.

7. Mox sacerdos dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Deus, qui nobis sub sacramento mirabili passionis tuae memoriam reliquisti: tribue quaesumus, ita nos corporis et sanguinis

tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas cum Deo Patre &c. *R.* Amen. *Tempore paschali dicitur oratio:*

Spiritum nobis, Domine, tuae caritatis infunde: ut quos sacramentis paschalibus satiasti, tua facias pietate concordēs. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

8. *Antequam reponat sacramentum, diligenter advertat, ut si aliquod fragmentum digitis adhaeserit, illud in pyxidem deponat, et eosdem digitos, quibus tetigit sacramentum, abluat in vase aqua pleno, ad hoc parato supra mensam altaris cum suo purificatorio, quo abstergat digitos; abluionem vero tempestive in sacrarium injiciat. Postea benedicat eis, qui communicarunt, faciens super eis cum pyxide sanctarum hostiarum signum crucis, nihil dicens.*

9. *Deinde genuflectens reponit sacramentum in tabernaculo, et clave obserat.*

10. *Quando sanctissimum sacramentum vel in hoc, vel in alio altari ecclesiae adorandum expositum est, sacerdos reposito absque benedictione ciborio in tabernaculo, tantum manu dextera extenta benedicit iis, qui communicarunt, dicens:*

Benedictio Dei omnipotentis, Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti, descendat super vos, et maneat semper. R. Amen.

11. Communio autem populi intra missam statim post communionem sacerdotis celebrantis fieri debet (nisi quandoque ex rationabili causa post missam sit facienda), cum orationes, quae in missa post communionem dicuntur, non solum ad sacerdotem, sed etiam ad alios communicantes spectent.

12. Itaque sacerdos, sumpto sacratissimo sanguine, antequam se purificet, ponat particulas consecratas in pyxide, vel si pauci sint communicandi, super patenam, nisi in principio positae fuerint in pyxide, et genuflectit, ministro interim faciente confessionem generalem: Confiteor Deo omnipotenti &c. ut supra. Postea vertens se ad populum in cornu evangelii dicit: Misereatur vestri &c., et eo quo supra dictum est modo, porrigit communicandis Eucharistiam, incipiens a ministris altaris, si velint communicare. Finita communionem revertitur ad altare nihil dicens, et non dat eis benedictionem. Deinde dicit secreto: Quod ore sumpsimus

&c., *ut in missali, se purificat, et missam absolvit.*

13. *Quod si contingat, absoluta missa, statim aliquos interdum communicare, tunc sacerdos adhuc planeta indutus, sacram communionem eo modo, quo supra dictum est, ministrabit. Ast in fine missae pro defunctis in paramentis nigris non ministretur Eucharistia; poterit tamen praeberi communio intra missam post sumptionem sacratissimi sanguinis cum particulis in eadem missa consecratis. (S. R. C. 2. Sept. 1741.)*

De communione infirmorum.

1. *Deferri debet hoc sanctum sacramentum ab ecclesia ad privatas aegrotantium domos decenti habitu, superposito mundo velamine, manifeste, atque honorifice, ante pectus, cum omni reverentia et timore; semper lumine praecedente.*

2. *Parochus igitur processurus ad communicandum infirmum, aliquot campanae ictibus jubeat convocari parochianos, seu alios pios Christi fideles, qui sacram Eucharistiam cum cereis seu intorticiis comitentur, et umbellam seu baldachinum, ubi haberi potest, deferant.*

3. *Praemoneat, ut aegri cubiculum mundetur, et in eo parentur mensa, linteo mundo cooperta, necnon duae candelae arden- tes, inter quas sanctissimum sacramentum decenter deponatur. Ad manus etiam ha- beantur lintheum mundum, ante pectus com- municandi ponendum; aqua benedicta; vi- num aut aqua pro ablutione; aqua, vas et mantile pro abluendis abstergendisque manibus sacerdotis, atque alia ad ornatum loci, pro cujusque facultate.*

4. *Ubi vero convenerint, qui Euchari- stiam comitaturi sunt, sacerdos indutus superpelliceo super vestem talarem et stola, et si haberi potest, pluviali albi coloris, aco- lythis, seu clericis, aut etiam presbyteris (si locus feret) superpelliceo pariter indu- tis comitatus, decenter et de more accep- tas aliquot particulas consecratas, vel unam tantum (si longius aut difficilius iter sit faciendum), ponat in pyxide, seu parva custodia, quam proprio suo oper- culo cooperit, et velum sericum superim- ponit; ipse vero sacerdos, imposito sibi prius ab utroque humero oblongo velo de- centi, utraque manu accipiat vas cum sacramento, et deinde umbellam, seu bal- dachinum subeat, nudo capite processurus,*

nisi simul longinquitas itineris, simul coeli inclementia extra civitatem vel oppidum excuset.

5. *Praecedat semper acolythus, vel alius minister deferens laternam; (noctu autem hoc sacramentum deferri non debet, nisi necessitas urgeat): sequantur, si adsunt, duo clerici, vel qui illorum vices suppleant, quorum alter aquam benedictam cum aspersorio, et bursam cum corporali, quod supponendum erit vasculo sanctissimi sacramenti super mensa in cubiculo infirmi, et cum linteolo purificatorio ad digitos sacerdotis abstergendos; alter hunc librum ritua-lem deferat, et campanulam jugiter pulset. Succedant deinde deferentes intorticia.*

6. *Deficientibus autem clericis et aliis ministris praecedat aedituus, laternam, aquam benedictam cum aspersorio, bur-sam cum corporali, purificatorium, et li-brum ritua-lem portans, et campanulam jugiter pulsans.*

7. *Postremo sacerdos sacramentum ge-stans elevatum ante pectus sub umbella sequitur, dicens psalmum: Miserere &c., et alios psalmos poenitentiales, et cantica v.g. trium puerorum: Benedicite omnia ope-ra Domini Domino, vel Ezechiae: Ego dixi*

in dimidio dierum meorum; *vel etiam pro loci consuetudine recitans cum populo rosarium beatae Mariae Virginis, aut alias pias preces.*

8. *Subsequantur cognati et amici aegrotantis, et fideles, qui ex devotione ss. sacramentum comitari voluerint.*

9. *Quod si longius aut difficilius iter obeundum sit, et fortasse etiam equitandum, necesse erit, vas, in quo sacramentum defertur, bursa decenter ornata, et ad collum appensa, apte includere, et ita ad pectus alligare atque obstringere, ut neque decidere, neque pyxide excuti sacramentum queat.*

10. *Ingrediens vero sacerdos locum, ubi jacet infirmus, dicat:*

Pax huic domui. *R.* Et omnibus habitantibus in ea.

Der Friede sey mit diesem Hause.

Ant. Und mit allen, die es bewohnen.

Mir bodi ti hifhi.

Odg. In vřim, ki v nji prebivajo.

11. *Tum depositum sacramentum super mensa, supposito corporali, genuflexus adorat, omnibus in genua procumbentibus, et mox accepta aqua benedicta aspergit infirmum et cubiculum, dicens antiphonam:*

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealabor; *et primum versum psalmi*: Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam, *cum* Gloria Patri &c. Sicut erat &c. *Deinde repetitur antiphona*: Asperges &c. *Postea*:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit coelum et terram.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Exaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus: et mittere digneris sanctum angelum tuum de coelis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

12. His dictis accedat ad infirmum, ut cognoscat, num sit bene dispositus ad suscipiendum sacrum viaticum, et utrum velit aliqua peccata confiteri, et illum audiat atque absolvat, quamvis prius deberet esse rite confessus, nisi necessitas aliter

urget. Meminerit autem sacerdos, aegris non esse injungendam gravem aut laboriosam poenitentiam; sed indicendam tantum illam, quam, si convalescerint, opportuno tempore peragant. Interim juxta gravitatem morbi, aliqua oratione, aut levi satisfactione imposita, et acceptata, absolvantur, prout opus fuerit.

13. *Post haec sacrae communionis uberrimos fructus exponat, his vel similibus verbis.*

G l a u b e.

Ich glaube, o mein Jesus! daß du in dem heiligsten Sakramente des Altars wahrhaftig gegenwärtig bist mit Fleisch und Blut, mit Leib und Seele, als wahrer Gottmensch. O mein Herr und Heiland! du hast den Priestern deiner heiligen christkatholischen Kirche die Gewalt gegeben, das Brot in deinen Leib und den Wein in dein Blut zu verwandeln; du hast diese himmlische Speise zum stärkenden Labsal meiner armen Seele eingesetzt. Dich anbethend, empfangen ich, das ärmste Geschöpf, meinen Gott und Herrn.

H ö f f n u n g.

Voll Vertrauen auf deine väterliche Gnade und Barmherzigkeit hoffe ich, daß dieses allerheiligste Sakrament meine franke Seele heilen, ihre Sünden tilgen, und sie zur ewigen Glücksel-

ligkeit führen werde. Auf dich, o Gott! hoffe ich.

L i e b e.

Ich liebe dich, o höchstes Gut! mein Gott und mein Herr! mein Schöpfer und Erlöser! — Leben, Gnade, Barmherzigkeit verdanke ich dir. Für mich warst du gekreuziget, o mein Heiland, meine Liebe! Mehr als dich selbst konntest du mir nicht reichen. Entflamme mein Herz mit dem Feuer deiner Liebe.

R e u e.

O wie konnte ich auch nur Eine Sünde begehen, deren so viele auf mir liegen! O Herr! mein mildreicher Heiland! unendlicher Erbarmer! Komm zu mir, obgleich ich unwürdig bin, daß du eingehest in mein Haus! Komm mein höchstes Gut! Amen.

V é r a.

Vérujem, o moj Jesuf! de si v' presvetim sakramentu reshnjiga teléfa resnizhno prizhejózh s' méfam in s' kervjo, s' teléfam in s' dufho, kakor pravi Bog in zhlovek. O moj Gospód in Svelizhar! ti si mahnkam svoje svete kerfhanfke katolfhke zerkve oblast dal, kruh v' tvoje teló, in vino v' tvojo kri spremenjati; ti si to nebéfhko jéd perpravil, de mojo ubogo dufho krepzhá in poshivlja. Tebe mólim, ter te,

jeft nar bolj ubóga stvar, svojiga Bogá in Gospóda prejemem.

U p a n j e.

Poln saupanja v' tvojo ozhetovsko milost in usmiljenje, upam, de bo ta presveti sakrament mojo bolno dusno osdravil, njene gréhe isbrifal, ter jo v' vézhno svelizhanje peljal. V' tebe, o Bog! upam.

L j u b é s i n.

Ljubim te, o nar vézhi dobróta! moj Bog in moj Gospod! moj stvarnik in odrešnik! — Shiviljenje, milost, usmiljenje imam le od tebe. Same si bil krishan, o moj Svelizhar, moja ljubésin! Vezh ko sam sebe mi nisi mogel dati. Vnemi moje ferzé s' ognjem svoje ljubesni.

G r e v e n g a.

O kako sim mogel le en sami greh storiti, kterih me toliko teshí! O Gospód! moj Svelizhar, ki si milosti poln in neskonzhno usmiljen! pridi k' meni, desiravno nisim vredin, de greh v' mojo hifho! Pridi moja nar vézhi dobróta! Amen.

14. Postea de more facta, latino vel vulgari sermone, confessione generali: Confiteor Deo omnipotenti &c. sive ab infirmo, sive ejus nomine ab alio, sacerdos dicit:

Misereatur tui omnipotens Deus, et di-

missis peccatis tuis, perducatur te ad vitam aeternam. *R.* Amen.

Indulgentiam, absolutionem †, et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. *R.* Amen.

15. Deinde facta genuflexione, accipit sacramentum de vasculo, atque illud elevans ostendit infirmo, dicens:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi, *et more solito ter dicit: Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.*

Sieh! das Lamm Gottes, welches hinwegnimmt die Sünden der Welt.

Herr! ich bin nicht würdig, daß du eingehest unter mein Dach; sondern sprich nur ein Wort, so wird meine Seele gesund.

Glej! Jagnje boshje, ktéro odjemlje gréhe fvetá.

Gospód! nisim vredin, de grefh pod mojo strého; ampak rezi le s' befédo, in osdravljena bo moja dufha.

16. Et infirmus simul cum sacerdote dicat eadem verba, saltem semel, submissa voce; tum sacerdos dans infirmo Eucharistiam, dicat:

Accipe frater (*vel* soror) viaticum cor-

poris Domini nostri Jesu Christi, qui te custodiat ab hoste maligno, et perducatur in vitam aeternam. Amen.

17. His verbis utatur sacerdos, cum probabile est, quod infirmus sacram communionem amplius sumere non poterit.

18. Si vero communio non datur per modum viatici, dicat more ordinario: Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam aeternam. Amen.

19. Quod si mors immineat, et periculum sit in mora, tunc dicto: Misereatur &c. praedictis precibus omnibus, vel ex parte omissis, ei statim viaticum praebeat.

20. Potest quidem viaticum brevi morituris dari non jejunis; id tamen diligenter curandum est, ne iis tribuatur, a quibus ob phrenesim, sive ob assiduam tussim, aliumve similem morbum aliqua indecentia, cum injuria tanti sacramenti, timeri potest. Ceteris autem infirmis, qui ob devotionem in aegritudine communicant, danda est Eucharistia ante omnem cibum et potum, non aliter ac ceteris fidelibus, quibus nec etiam per modum medicinae ante aliquid sumere licet.

21. Postea sacerdos abluat digitos,

nihil dicens, et infirmo detur ablutio. Quodsi sumptio ablutionis nocere possit infirmo, sacerdos vel ablutionem secum postea deferat ad reponendam in sacrario, vel igni tradat. Deinde dicat:

V. Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, te fideliter deprecamur, ut accipienti fratri nostro (*vel sorori nostrae*) sacrosanctum corpus Domini nostri Jesu Christi Filii tui, tam corpori quam animae prosit ad remedium sempiternum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R. Amen.*

22. His expletis, si altera particula sacramenti supersuerit (superesse autem semper debet, praeterquam in casu jam dicto, pag. 37. Nr. 4.), genuflectit, surgit, et accipiens vas cum sacramento, facit cum eo signum crucis super infirmum, nihil dicens, et reverenter illud deferens, ordine, quo venerat, revertitur ad ecclesiam, dicendo psalmum: Laudate Dominum de coelis &c., et alios psalmos et hymnos, vel rosarium B. M. V., aut alias pias preces, prout tempus feret.

23. *Cum pervenerit ad ecclesiam, ponit sacramentum super altare, adorat, deinde dicit:*

Ÿ. Panem de coelo praestitisti eis.

R. Omne delectamentum in se habentem.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Deus, qui nobis sub sacramento mirabili passionis tuae memoriam reliquisti: tribue quaesumus, ita nos corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari; ut redemptionis tuae fructum in nobis jugiter sentiamus: Qui vivis et regnas cum Deo Patre &c. R. Amen.

24. *Postea cum sacramento in pyxide velo cooperta faciat signum crucis super populum, nihil dicens. Postremo illud in loco suo reponat.*

25. *Quodsi ob difficultatem aut longitudinem itineris, vel quia ea, qua decet, veneratione sacramentum ad ecclesiam commode reportari non potest, sumpta fuerit una tantum particula consecrata, ut dictum est, tunc ea infirmo administrata, sacerdos praedictis precibus recitatis, eum extenta manu dextera benedicit, dicens: Benedictio Dei omnipotentis, Pa-*

tris †, et Filii, et Spiritus Sancti descendat super te, et maneat semper. R. Amen.

Deinde suavibus verbis infirmum consoletur, et una cum aliis privato habitu, extinctis luminibus, umbella demissa, latente pyxide, ad ecclesiam vel domum quisque suam revertatur.

26. *Quod si aeger, sumpto viatico, dies aliquot vixerit, vel periculum mortis evaserit, et communicare voluerit, ejus pio desiderio parochus non deerit.*

27. *Si infirmus, ad quem vocatur sacerdos, tam graviter aegrotat, ut mortis periculum imminere videatur, tunc sacerdos cum sacro viatico debet et oleum infirmorum ad eum deferre, et postquam infirmus viaticum sumpserit, et sacerdos orationem: Domine sancte &c., ut supra pag. 46. Nr. 21. dixerit, brevi admonitione ad infirmum praemissa, recitet statim flexis genibus psalmum 129.: De profundis &c. cum litanis, ut paulo infra pag. 53. Nr. 7., quibus finitis, mox ad lectum infirmi accedens, signum crucis super eum faciat, et extendens, imponensque manum dexteram super caput ejus dicat: In nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † Sancti extinguatur &c. ut infra Nr. 10., et pro-*

sequatur usque ad finem, observans omnia, quae abhinc pro administratione sacramenti extremae unctionis praescripta sunt; quibus omnibus peractis demum altera particula sacramenti, si superfuerit, reverenter reportetur ad ecclesiam (ut supra pag. 46. Nr. 22 — 24.) in tabernaculo reponenda.

Ordo ministrandi Sacramentum extremae unctionis.

1. Sacerdos hoc sacramentum ministraturus, quatenus fieri poterit, parari curet apud infirmum mensam mappa candida coopertam, cum imagine crucifixi inter duas candelas accensas ponenda, itemque vas, in quo sit bombacium, seu quid simile in septem globulos distinctum, ad abstergendas partes inunctas, medullam panis ad detergendos digitos, et aquam ad abluendas sacerdotis manus, ceream item candelam, quae deinde accensa ipsi ungenti lumen praebeat. Denique operam dabit, ut quanta poterit munditia ac nitore hoc sacramentum ministretur.

2. Deinde convocatis clericis seu ministris, vel saltem uno clerico seu ministro, qui crucem sine hasta, aquam benedictam cum aspersorio, et librum ritalem deferat, ipse parochus decenter accipit vas sacri olei infirmorum, sacco serico violacei coloris inclusum, illudque caute defert, ne effundi possit. Quodsi longius iter peragendum, aut etiam equitandum sit, vel alias adsit periculum effusionis, vas olei sacco aut bursa inclusum, ut dictum est, ad collum appendat, ut commodius et securius perferat. Procedat autem sine sonitu campanulae.

3. *Cum perventum fuerit ad locum, ubi jacet infirmus, sacerdos intrans cubiculum, dicit:*

Pax huic domui. **R.** Et omnibus habitantibus in ea.

Der Friede sey mit diesem Hause.

Ant. Und mit allen, die es bewohnen.

Mir bodi ti hiſhi.

Odg. In vsim, ki v' nji prebivajo.

4. Deinde deposito oleo super mensam, superpelliceo super vestem talarem, stolaeque violacea indutus, aegroto crucem pedes osculandam porrigit; mox in modum crucis eum aqua benedicta, et cubiculum

et circumstantes aspergit, dicens antiphonam:

Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem dealabor; *et primum versum psalmi:* Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam; *cum Gloria Patri &c. Sicut erat &c. deinde repetitur antiphona:* Asperges me &c.

5. *Sacerdos nunc ad aegrotum accedat, eum suaviter salutet, et si voluerit confiteri, audiat illum et absolvat, deinde piis verbis illum consoletur, et de hujus sacramenti vi atque efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat, et quantum opus sit, ejus animum confirmet, et in spem erigat vitae aeternae.*

6. *Postea stans versus aegrotum dicat:*

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit coelum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Introëat, Domine Jesu Christe, domum hanc sub nostrae humilitatis ingressu aeterna felicitas, divina prosperitas, serena laetitia, charitas fructuosa, sanitas sempiterna:

effugiat ex hoc loco accessus daemonum, adsint angeli pacis; domumque hanc deserat omnis maligna discordia. Magnifica, Domine, super nos nomen sanctum tuum, et benedic ✠ nostrae conversationi; sanctifica nostrae humilitatis ingressum, qui sanctus et qui pius es, et permanes cum Patre et Spiritu Sancto in saecula saeculorum. Amen.

Oremus et deprecemur Dominum nostrum Jesum Christum, ut benedicendo benedicat ✠ hoc tabernaculum, et omnes habitantes in eo, et det eis angelum bonum custodem, et faciat eos sibi servire ad considerandum mirabilia de lege sua: avertat ab eis omnes contrarias potestates; eripiat eos ab omni formidine, et ab omni perturbatione, ac sanos in hoc tabernaculo custodire dignetur. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. Amen.

O r e m u s .

Exaudi nos, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, et mittere digneris sanctum angelum tuum de coelis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Hae tamen orationes, si tempus non patiatur, ex parte, vel in totum poterunt omitti.

7. Tunc sacerdos flexis coram crucifixi imagine genibus psalmum sequentem, et litanias breves, in quibus competenti loco inseritur nomen patroni ecclesiae parochialis, et aegrotantis, clara voce recitabit, ut adstantes comprecari possint.

Psalmus 129.

De profundis clamavi ad te, Domine: *
Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae intendentes, * in vocem deprecationis meae.

Si iniquitates observaveris, Domine: *
Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est; * et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: *
speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem, *
speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia, * et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël, * ex omnibus iniquitatibus ejus.

Gloria Patri &c.

Aus der Tiefe rufe ich zu dir, o Herr! Herr
erhöre meine Stimme.

Laß Acht haben dein Ohr auf die Stimme
meines Flehens.

Wenn du Acht haben wolltest auf die Missethaten, Herr! wer könnte dann bestehen, o Herr?

Aber bey dir ist Versöhnung; und um deines
Gesetzes willen harre ich auf dich, o Herr!

Meine Seele harret auf sein Wort! meine
Seele hoffet auf den Herrn.

Von der Morgenwache bis in die Nacht hoffe
Israel auf den Herrn.

Denn bey dem Herrn ist Barmherzigkeit, und
bey ihm ist überreiche Erlösung.

Und er wird Israel erlösen, von allen seinen
Sünden.

Ehre sey dem Vater, und dem Sohne, und
dem heiligen Geiste; als sie war im Anfange, jetzt,
und allezeit, und in alle Ewigkeit. Amen.

Is globozhine vpijem k' tebi, o Gospód!
Gospód uflíshi moj gláf.

Naj poslušhajo tvoje ufhéfa glaf moje
proshnje.

Gospód! zhe bofh savoljo pregréh raj-
tengo tirjal: o Gospód, kdo bo obstal?

Ali per tebi je odpušhánje gréhov, in
savoljo tvoje postáve zhákam na tebe, o
Gospód!

Moja dufha zhaka spolnjenja njegove besede: moja dufha v' Gospóda saupa.

Od jutrejníga zhuvanja noter do nozhi, naj Israel v' Gospóda saupa.

Ker per Gospódu je usmiljenje, in per njem je obilno odrefhenje.

In on bo Israel réfhil od vsih njegóvih hudobij.

Zhaft bodi Ozhétu, in Šinu, in fvetimu Dúhu; kakor je bila v' sazhétku, in sdaj in vselej, in vékomej. Amen.

Litaniae breves.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Sancta Maria,

Omnes sancti angeli et archangeli,

Sancte Abel,

Omnis chorus justorum,

Sancte Abraham,

Sancte Joannes Baptista,

Sancte Joseph,

Omnes sancti patriarchae et prophetae,

Sancte Petre,

Sancte Paule,

Sancte Andrea,

Sancte Joannes,

Ora (orate) pro eo (ea).

Omnes sancti apostoli et evangelistae,
 Omnes sancti discipuli Domini,
 Omnes sancti innocentes,
 Sancte Stephane,
 Sancte Laurenti,
 Omnes sancti martyres,
 Sancte Silvester,
 Sancte Gregori,
 Sancte Augustine,
 Omnes sancti pontifices et confessores,
 Sancte Benedicte,
 Sancte Francisce,
 Omnes sancti monachi et eremitae,
 Sancta Maria Magdalena,
 Sancta Lucia,
 Omnes sanctae virgines et viduae,
 Omnes Sancti et Sanctae Dei. Intercedite
 pro eo (ea).

Ora (orate) pro eo (ea).

Propitius esto. Parce ei Domine.

Propitius esto,
 Propitius esto,
 A peccatis ejus,
 A variis languoribus,
 Ab insidiis diaboli,
 A morte perpetua,
 Ab ira tua,
 Ab omni malo,
 Per adventum tuum,

Libera eum(eam) Domine.

Per incarnationem et nativitatem tuam,

Per jejunium tuum,

Per crucem et passionem tuam,

Per gloriosam resurrectionem tuam,

Per admirabilem ascensionem tuam,

Per adventum Spiritus Sancti Paracliti,

In hora mortis, et die iudicii,

Peccatores,

Ut praesentem infirmum (infirmam) vi-
sitare et consolari digneris,

Ut pacem tuam ei dones,

Ut fontem lacrymarum ei dones,

Ut cogitationes pravas ab eo (ea) au-
ferre digneris,

Ut remissionem omnium peccatorum ei
dones,

Ut spatium poenitentiae ei dones,

Ut sanitatem animae et corporis ei
dones,

Ut gratiam et consolationem Sancti
Spiritus cordi ipsius infundere dig-
neris,

Ut in praesenti periculo succurrere ei
digneris,

Ut ad gaudia sempiterna eum (eam)
perducere digneris,

Ut nos exaudire digneris,

Fili Dei,

Libera eum (eam)

Domine.

Te rogamus, audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce
nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi
nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, mi-
serere nobis.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Herr, erbarme dich unser.

Christe, erbarme dich unser.

Herr, erbarme dich unser.

Heilige Maria,

Alle heiligen Engel und Erzengel,

Heiliger Abel,

Der ganze Chor der Gerechten,

Heiliger Abraham,

Heiliger Johann der Täufer,

Heiliger Joseph,

Alle heiligen Patriarchen und Propheten,

Heiliger Peter,

Heiliger Paul,

Heiliger Andreas,

Heiliger Johann,

Alle heiligen Apostel und Evangelisten,

Bitt (Bittet) für ihn (Sie).

Alle heiligen Jünger des Herrn,
 Alle heiligen unschuldigen Kinder,
 Heiliger Stephan,
 Heiliger Lorenz,
 Alle heiligen Martyrer,
 Heiliger Sylvester,
 Heiliger Gregor,
 Heiliger Augustin,
 Alle heiligen Bischöfe und Beichtiger,
 Heiliger Benedikt,
 Heiliger Franziskus,
 Alle heiligen Mönche und Einsiedler,
 Heilige Maria Magdalena,
 Heilige Luzia,
 Alle heiligen Jungfrauen und Wittwen,
 Alle Heiligen Gottes,
 Sey ihm (ihr) gnädig. Verschone ihn (sie) o Herr!
 Sey ihm (ihr) gnädig.
 Sey ihm (ihr) gnädig.
 Von seinen (ihren) Sünden,
 Von seinen (ihren) Schmerzen,
 Von den Nachstellungen des Teufels,
 Vom ewigen Tode,
 Von deinem Zorne,
 Von allem Uebel,
 Durch deine Ankunft,
 Durch deine Menschwerdung und Geburt,
 Durch dein heiliges Fasten,

Witt (Wittet) für ihn (sie).

Erlöse ihn (sie) o Herr!

Durch deine Leiden, und durch deinen Tod
am Kreuze,

Durch deine glorreiche Auferstehung,

Durch deine wunderbare Auffahrt,

Durch die Ankunft des heiligen Geistes des
Trösters,

In der Todesstunde und am Tage des Ge-
richtes,

Wir arme Sünder,

Daß du diesen Kranken (diese Kranke) heim-
suchen und trösten wollest,

Daß du ihm (ihr) deinen Frieden schenken
wollest,

Daß du ihm (ihr) die Gabe der Bußthränen
verleihen wollest,

Daß du ihn (sie) vor bösen Gedanken behü-
ten wollest,

Daß du ihm (ihr) alle Sünden nachsehen
wollest,

Daß du ihm (ihr) Zeit zur Buße lassen
wollest,

Daß du ihm (ihr) die Gesundheit des Leibes
und der Seele gewähren wollest,

Daß du seinem (ihrem) Herzen die Gnade
und den Trost des heiligen Geistes ein-
gießen wollest,

Da du ihm (ihr) in der gegenwärtigen Gefahr
zu Hülfe kommen wollest,

Erlöse ihn (sie) o Herr!

Wir bitten dich, erhöre uns.

Daß du ihn (sie) in die ewige Freude einfüh-
ren wollest,
Daß du uns erhören wollest,
Du Sohn Gottes,

Wir bitten dich,
erhöre uns.

O du Lamm Gottes, welches du hinwegnimmst die
Sünden der Welt; Schone unser, o Herr!

O du Lamm Gottes, welches du hinwegnimmst die
Sünden der Welt; Erhöre uns, o Herr!

O du Lamm Gottes, welches du hinwegnimmst die
Sünden der Welt; Erbarme dich unser, o Herr!

Christe, höre uns.

Christe, erhöre uns.

Herr, erbarme dich unser.

Christe, erbarme dich unser.

Herr, erbarme dich unser.

Gospód, ufmíli se naf.

Kríste, ufmíli se naf.

Gospód, ufmíli se naf.

Šveta Marija,

Vši sveti angeli in arhangeli,

Šveti Abel,

Vsa drushba pravizhnih,

Šveti Abraham,

Šveti Janes kerstnik,

Šveti Joshef,

Vši sveti ozhaki in preroki,

Šveti Peter,

Prófi (Proffte) sanj (sanjo).

Šveti Paul,
 Šveti Andrej,
 Šveti Janes,
 Vsi sveti apostelni in evangelisti,
 Vsi sveti uzhenzi Gospódovi,
 Vsi sveti nedolshni otrozi,
 Šveti Šhtefan,
 Šveti Lavrenz,
 Vsi sveti marterniki,
 Šveti Šilvester,
 Šveti Gregor,
 Šveti Augufhtin,
 Vsi sveti shkofje in sposnovavzi,
 Šveti Benedikt,
 Šveti Franzifhk,
 Vsi sveti mnihi in pufhávniki,
 Šveta Marija Magdalena,
 Šveta Luzija,
 Vse svete devize in vdove,
 Vsi svetniki in svetnize boshje,
 Bodi mu (ji) míloftiv. Sanesi mu (ji) o
 Gospod!
 Bódi mu (ji) míloftiv,
 Bódi mu (ji) míloftiv,
 Od njegovih (njenih) gréhov,
 Od njegovih (njenih) bolezhin,
 Od skufhnjav hudízhevih,
 Od vezhne smerti,

Prófi (Profíte) sanj (sanjo).

Réthi ga (jo) o
Gospód!

Od svoje jése,
 Od vsiga hudiga,
 Škosi svoj prihod,
 Škosi svojo vzhlovezhenje in rojstvo,
 Škosi svoj sveti post,
 Škosi svojo terpljenje in svojo smert
 na krishi,
 Škosi svojo zhaftiljivo vstajenje,
 Škosi svoj zhudni vnebohod,
 Škosi prihod trofhtarja svetiga Duhá,
 Šmertno uro in sódnji dan,
 Mi grefhniki,
 De tega bolnika (to bolno) obíšhefh
 in oveselífh,
 De mu (ji) svoj mir dodelífh
 De mu (ji) duhá refnízhne pokóre do-
 delífh,
 De ga (jo) hudih misel obvárujefh,
 De mu (ji) vse gréhe odpustífh,
 De mu (ji) zhať se fpokoríti pustífh,
 De mu (ji) teléšno in dušhno sdravje
 dodelífh,
 De v' njegovo (v' njeno) ferzé gnado
 in tolashbo svetiga Duhá vlijefh,
 De mu (ji) v' prizhujozhi nevarnosti
 pomagafh,
 De ga (jo) v' vézhno veselje perpe-
 ljefh,

Réshí ga (jo) o Gospód!

Prósmo te, uflíshí naf.

De naf uflífhih, Profimo te, uflifhi naf.

Şin Boshji, Profimo te, uflifhi naf.

Jagnje Boshje, ki gréhe fvetá odjemljesh;

Sanefi nam, o Gofpod!

Jagnje Boshje, ki gréhe fvetá odjemljesh;

Uflífhi naf, o Gofpód!

Jagnje Boshje, ki gréhe fvetá odjemljesh;

Ufmili fe naf, o Gofpód!

Krifte, flifhi naf.

Krifte, uflífhi naf.

Gofpód, ufmili fe naf.

Krifte, ufmili fe naf.

Gofpód, ufmili fe naf.

8. *Tum de more facta, latino vel vulgari sermone, confessione generali: Confiteor Deo omnipotenti &c., sive ab infirmo, sive ejus nomine ab alio, sacerdos ad lectum infirmi accedens, dicit:*

Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam aeternam. R. Amen.

Indulgentiam †, absolutionem et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. R. Amen.

9. *Antequam autem sacerdos incipiat ungere infirmum, moneat adstantes, ut pro illo orent, et ubi commodum fuerit, pro loco et tempore, et adstantium nu-*

mero vel qualitate, recitent septem psalmos poenitentiales cum litanis (ut infra pag. 74.), vel alias preces, dum ipse unctionis sacramentum administrat.

10. *Mox signum crucis super aegrotum faciens, dein extendens et imponens manum dexteram super caput ejus, dicat:*

In nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † Sancti extingatur in te omnis virtus diaboli per impositionem manuum nostrarum, et per invocationem omnium sanctorum angelorum, archangelorum, patriarcharum, prophetarum, apostolorum, martyrum, confessorum, virginum, atque omnium simul sanctorum. Amen.

11. *Deinde intincto pollice in oleo sancto, in modum crucis ungit infirmum in partibus hic subscriptis, aptando proprio loco verba formae in hunc modum:*

Ad oculos.

Per istam sanctam unctionem †, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per visum deliquisti. Amen.

12. *Dum oculos, aures, et alia corporis membra, quae paria sunt, sacerdos inungit, caveat, ne alterum ipsorum unguendo sacramenti formam prius absolvat;*

*quam ambo hujusmodi paria membra per-
unxerit.*

13. *Minister vero, si est in sacris, vel ipsemet sacerdos, post quamlibet unctionem tergat loca inuncta novo globulo bombacii vel rei similis, eaque in vase mundo reponat, et ad ecclesiam postea deferat, comburat, cineresque projiciat in sacrarium.*

Ad aures.

Per istam sanctam unctionem †, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per auditum deliquisti. Amen.

Ad nares.

Per istam sanctam unctionem †, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per odoratum deliquisti. Amen.

Ad os, compressis labiis.

Per istam sanctam unctionem †, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per gustum et locutionem deliquisti. Amen.

Ad manus.

Per istam sanctam unctionem †, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per tactum deliquisti. Amen.

Et adverte, quod manus, quae reliquis infirmis interius ungi debent, presbyteris exterius ungantur.

Ad pedes.

Per istam sanctam unctionem †, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per gressum deliquisti. Amen.

Ad lumbos, sive renes.

Per istam sanctam unctionem †, et suam piissimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per lumborum delectationem deliquisti. Amen.

14. Haec autem unctio ad lumbos omititur semper in foeminis, et etiam in viris, qui commode moveri non possunt.

15. Si quis autem sit aliquo membro mutilatus, pars loco illi proxima inungatur, eadem verborum forma; sed sive in mulieribus, sive in viris alia corporis pars pro renibus ungi non debet.

16. Quibus omnibus peractis, sacerdos dicit:

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

Ÿ. Salvum fac servum tuum (*vel* salvam fac ancillam tuam).

R. Deus meus, sperantem in te.

Ÿ. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

R. Et de Sion tuere eum (*vel* eam).

Ÿ. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

Ÿ. Nihil proficiat inimicus in eo (*vel* ea).

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Domine Deus, qui per apostolum tuum Jacobum locutus es: Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros ecclesiae, et orent super eum, ungentes eum oleo in nomine Domini, et oratio fidei salvabit infirmum, et alleviabit eum Dominus: et si in peccatis sit, remittentur ei: cura, quaesumus, Redemptor noster, gratia Sancti Spiritus, languores istius infirmi (*vel* infirmæ), ejusque sana vulnera, et dimitte peccata, atque dolores cunctos mentis et corporis ab eo (*vel* ea) expelle, plenamque interius et exterius sanitatem misericorditer redde, ut

ope misericordiae tuae restitutus (*vel* restituta), ad pristina reparetur officia: Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen.

O r e m u s.

Respice, quaesumus, Domine, famulum tuum (*vel* famulam tuam) N., in infirmitate sui corporis fatiscentem, et animam refove, quam creasti: ut castigationibus emendatus (*vel* emendata), se tua sentiat medicina salvatum (*vel* salvatam). Per Christum Dominum nostrum. Amen.

O r e m u s.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui benedictionis tuae gratiam aegris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis: ad invocationem tui nominis benignus assiste; ut famulum tuum (*vel* famulam tuam) ab aegritudine liberatum (*vel* liberatam), et sanitate donatum (*vel* donatam), dextera tua erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atque ecclesiae tuae sanctae cum omni desiderata prosperitate restituas. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

17. Deinde assumpta imagine s. crucis, facit super infirmum sequentes benedictiones, dicens:

Dominus noster Jesus Christus apud te sit, ut te de † fendat. — Intra te sit, ut te re † ficiat. — Circa te sit, ut te con † servet. — Ante te sit, ut te de † ducat. — Post te sit, ut te con † fortet. — Super te sit, ut te undique muniat et bene † dicat.

Ÿ. Spiritus Sanctus descendat et maneat super te. R. Amen.

Ÿ. Propitietur Dominus cunctis iniquitatibus tuis. R. Amen.

Ÿ. Et sanet omnes languores tuos. R. Amen.

Ÿ. Redimatque de interitu vitam tuam. R. Amen.

Et faciat in omnibus bonis desiderium tuum, qui solus in Trinitate unus Deus vivit et regnat in saecula saeculorum. Amen. Pax tecum.

18. Postea extendit manum dexteram, vel si commode potest, tangit caput ipsius infirmi, dicendo :

Sanet te Deus Pater, qui te creavit in carne.

Sanet te Filius, qui pro te passus est in cruce.

Sanet te Spiritus Sanctus, qui tibi infusus est in baptisate.

Sancta et laudabilis Trinitas, unus Deus, gratiam suam ad profectum salutis animae et corporis in te augeat, et ab omni malo te liberet, ac in bono jugiter conservet. Qui vivit et regnat in saecula saeculorum. Amen.

19. His dictis exhibeat infirmo imaginem crucifixi, monendo, ut omnem suam confidentiam in dominicae passionis merita infiniti pretii collocet, et illam aegroti porrigat deosculandam, talia dicens:

Jesús Christus, vereinigend die göttliche mit der menschlichen Natur, hat uns durch sein Kreuz und Leiden von der Knechtschaft des bösen Feindes, und der Sünde erlöset; er will uns jetzt auch seine Rechte reichen, damit wir Schäflein seiner Heerde, Rettung und Heil erlangen. Er, unser Erlöser, erquicket seine Kinder auch in ihren Leiden mit Trost und Freude, und mit himmlischen Tröstungen; wir bitten ihn darum demüthig, voll der Reue über unsere Vergehungen, und voll Vertrauen auf seine unendliche Barmherzigkeit. Der liebe Gott sendet uns Hülfe von oben, und wird uns nach unserm Hinscheiden eine glückselige Auferstehung verleihen. Durch Christum unsern Herrn. Amen.

Jesuf Kristuf, ki je boshjo natoro s' zhloveshko fklenil, naf je s' fvojim krishem in terpljenjem od fushnosti hudiga duhá in

gréha odrefhil; tudi sdaj nam svojo defnizo podati hozhe, de mi, ovzhíze njegove zhéde, odrefhenje in svelizhanje sadobimo. On, nafh Odrefhenik, pokrepzhuje svoje otroke tudi v' njih terpljenji s' tolashbo in veseljem, ter s' nebeshkimi potolashbami; satorej ga ponishno prófimo, polni kefánja savolj svojih gréhov, in polni saupanja v' njegovo nefkonzhno ufmljenje. Ljubesnivi Bog nam pofhilja pomózh od sgorej, in nam bo po nafhi fmerti frezhno vftajenje dodelil. Po Kristufu Gospódu nafhim. Amen.

20. Ad extremum pro personae qualitate, salutaria monita breviter praebere poterit, quibus infirmus ad moriendum in Domino confirmetur, et ad fugandas daemonum tentationes roboretur.

21. Denique aquam benedictam et crucem, nisi aliam habeat, coram eo relinquet, ut illam frequenter aspiciat, et pro sua devotione osculetur et amplectatur.

22. Admoneat etiam domesticos et ministros infirmi, ut, si morbus ingravescat, vel infirmus incipiat agonizare, statim ipsum sacerdotem accersant, ut morientem adjuvet, ejusque animam Deo commendet; sed si mors immineat, priusquam

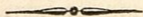
discedat, sacerdos animam Deo rite commendabit.

23. *Si quis autem laborat in extremis, et periculum immineat, ne decedat, antequam finiantur unctiones, cito inungatur, incipiendo ab eo loco: Per istam sanctam unctionem &c. ut supra pag. 65.; deinde si adhuc supervivat, dicantur orationes praetermissae, suo loco positae.*

24. *Quodsi dubitet, an vivat adhuc, unctionem prosequatur, sub conditione pronuntiando formam, dicens: Si vivis, per istam sanctam unctionem &c. ut supra.*

25. *Si vero, dum inungitur, infirmus decedat, presbyter ultra non procedat, et praedictas orationes omittat.*

26. *His peractis sacerdos abstergat medulla panis digitos, praesertim pollicem, quo in unctionibus usus est, manusque lavet; lotionis vero aquam igni tradat, nisi eam (ut supra pag. 66. Nr. 13. globulos bombacii) secum deferre possit, ad effundendam in sacrarium.*

Septem psalmi poenitentiales cum Litanis.

Pro infirmis, dum sacro liniuntur oleo, seu pro alia necessitate, dicuntur flexis genibus.

Antiphona. Ne reminiscaris.

Psalmus 6.

Domine, ne in furore tuo arguas me: *
neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: * sed tu, Domine, usquequo?

Convertere, Domine, et eripe animam meam: * salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte, qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est a furore oculus meus: * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite a me omnes, qui operamini iniquitatem: * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam: * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur et erubescant valde velociter. Gloria Patri &c.

Psalmus 31.

Beati, quorum remissae sunt iniquitates: * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum, * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, * dum clamarem tota die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: * conversus sum in aerumna mea, dum configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci: * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi: Confitebor adversum me injustitiam meam Domino: * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hac orabit ad te omnis sanctus * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum a tribulatione, quae circumdedit me: * exultatio mea erue me a circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac, qua gradieris: * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fraeno maxillas eorum constringe, * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris, * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Laetamini in Domino, et exultate justi, * et gloriamini omnes recti corde.

Gloria Patri &c.

Psalmus 37.

Domine, ne in furore tuo arguas me: * neque in ira tua corripas me.

Quoniam sagittae tuae infixae sunt mihi: * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne mea a facie irae tuae: * non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meae supergressae sunt caput meum: * et sicut onus grave gravatae sunt super me.

Putruerunt, et corruptae sunt cicatrices meae, * a facie insipientiae meae.

Miser factus sum, et curvatus sum usque in finem: * tota die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus: * et non est sanitas in carne mea.

Afflictus sum, et humiliatus sum nimis: * rugiebam a gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum: * et gemitus meus a te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea: * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Amici mei, et proximi mei * adversum me appropinquaverunt et steterunt.

Et qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciebant, qui quaerebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates: * et dolos tota die meditabantur.

Ego autem tamquam surdus non audiebam: * et sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens: * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi: * tu exaudies me, Domine Deus meus.

Quia dixi: Ne quando supergaudeant mihi inimici mei: * et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum: *
et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo: *
et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confirmati
sunt super me: * et multiplicati sunt, qui
oderunt me inique.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahe-
bant mihi: * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus me-
us: * ne discesseris a me.

Intende in adiutorium meum, * Domine
Deus salutis meae.

Gloria Patri &c.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus, * secundum mag-
nam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum
tuarum, * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: *
et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognos-
co: * et peccatum meum contra me est
semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te
feci: * ut justificeris in sermonibus tuis,
et vincas, cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: *
et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti: * incerta
et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: *
lavabis me, et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et laetitiam: *
et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam a peccatis meis: *
et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et
spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me a facie tua: * et spi-
ritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui: * et
spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas: * et impii ad
te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus
salutis meae: * et exultabit lingua mea ju-
stitiam tuam.

Domine, labia mea aperies: * et os
meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedis-
sem utique: * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus: *
cor contritum et humiliatum, Deus, non de-
spicies.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion: * ut aedificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiae, oblationes et holocausta: * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Gloria Patri &c.

Psalmus 101.

Domine, exaudi orationem meam: * et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam a me: * in quacumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quacumque die invocavero te, * velociter exaudi me.

Quia defecerunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut cremium aruerunt.

Percussus sum ut foenum, et aruit cor meum: * quia oblitus sum comedere panem meum.

A voce gemitus mei * adhaesit os meum carni meae.

Similis factus sum pellicano solitudinis: * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi, * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Tota die exprobrabant mihi inimici mei: * et qui laudabant me, adversum me jurabant.

Quia cinerem tamquam panem manduca-
bam, * et potum meum cum fletu miscebam.

A facie irae et indignationis tuae: *
quia elevans allisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt: *
et ego sicut foenum arui.

Tu autem, Domine, in aeternum per-
manes: * et memoriale tuum in generatio-
nem et generationem.

Tu exurgens misereberis Sion: * quia
tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides
ejus: * et terrae ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum, Domi-
ne: * et omnes reges terrae gloriam tuam.

Quia aedificavit Dominus Sion: * et vi-
debitur in gloria sua.

Respexit in orationem humilium: * et
non sprexit precem eorum.

Scribantur haec in generatione altera: *
et populus, qui creabitur, laudabit Dominum.

Quia prospexit de excelso sancto suo: *
Dominus de coelo in terram aspexit.

Ut audiret gemitus compeditorum: * ut
solveret filios interemptorum.

Ut annuntient in Sion nomen Domini: *
et laudem ejus in Jerusalem.

In conveniendo populos in unum, * et reges, ut serviant Domino.

Respondit ei in via virtutis suae: * paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum: * in generationem et generationem anni tui.

Initio tu, Domine, terram fundasti: * et opera manuum tuarum sunt coeli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes: * et omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt: * et semen eorum in saeculum dirigetur.

Gloria Patri &c.

Psalmus 129.

De profundis &c. *ut supra pag. 53. In fine:* Gloria Patri &c.

Psalmus 142.

Domine, exaudi orationem meam, auri-
bus percipe obsecrationem meam in veritate
tua: * exaudi me in tua justitia.

Et non intres in iudicium cum servo
tuo: * quia non justificabitur in conspectu
tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam: * humiliavit in terra vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos saeculi: * et anxius est super me spiritus meus, in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velociter exaudi me, Domine: * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam a me: * et similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi mane misericordiam tuam: * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam, in qua ambulem: * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in aequitate tua.

Educes de tribulatione animam meam: * et in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant animam meam: * quoniam ego servus tuus sum.

Gloria Patri &c.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum: neque vindictam sumas de peccatis nostris.

Litaniae ordinariae.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Pater de coelis Deus,

Fili, redemptor mundi Deus,

Spiritus Sancte Deus,

Sancta Trinitas unus Deus,

Sancta Maria,

Sancta Dei genitrix,

Sancta virgo virginum,

Sancte Michaël,

Sancte Gabriel,

Sancte Raphaël,

Omnes sancti angeli et archangeli,

Omnes sancti beatorum spirituum ordines,

Sancte Joannes Baptista,

Sancte Joseph,

Omnes sancti patriarchae et prophetae,

Miserere
nobis.

Ora (orate) pro nobis.

Sancte Petre,
 Sancte Paule,
 Sancte Andrea,
 Sancte Jacobe,
 Sancte Joannes,
 Sancte Thoma,
 Sancte Jacobe,
 Sancte Philippe,
 Sancte Bartholomaeae,
 Sancte Matthaeae,
 Sancte Simon,
 Sancte Thaddaeae,
 Sancte Mathia,
 Sancte Barnaba,
 Sancte Luca,
 Sancte Marce,
 Omnes sancti apostoli et evangelistae,
 Omnes sancti discipuli Domini,
 Omnes sancti innocentes,
 Sancte Stephane,
 Sancte Laurenti,
 Sancte Vincenti,
 Sancti Fabiane et Sebastiane,
 Sancti Joannes et Paule,
 Sancti Cosma et Damiane,
 Sancti Gervasi et Protasi,
 Omnes sancti martyres,
 Sancte Silvester,

Ora (orate) pro nobis.

Sancte Gregori,
 Sancte Ambrosi,
 Sancte Augustine,
 Sancte Hieronyme,
 Sancte Martine,
 Sancte Nicolée,
 Omnes sancti pontifices et confessores,
 Omnes sancti doctores,
 Sancte Antoni,
 Sancte Benedicte,
 Sancte Bernarde,
 Sancte Dominice,
 Sancte Francisce,
 Omnes sancti sacerdotes et levitae,
 Omnes sancti monachi et eremitae,
 Sancta Maria Magdalena,
 Sancta Agatha,
 Sancta Lucia,
 Sancta Agnes,
 Sancta Caecilia,
 Sancta Catharina,
 Sancta Anastasia,
 Omnes sanctae virgines et viduae,
 Omnes Sancti et Sanctae Dei, Intercedite
 pro nobis.
 Propitius esto, Parce nobis, Domine.
 Propitius esto, Exaudi nos, Domine.
 Ab omni malo, Libera nos Domine.

Ora (orate) pro nobis.

Ab omni peccato,
 Ab ira tua,
 A subitanea et improvisa morte,
 Ab insidiis diaboli,
 Ab ira, et odio, et omni mala voluntate,
 A spiritu fornicationis,
 A fulgure et tempestate,
 A morte perpetua,
 Per mysterium sanctae incarnationis
 tuae,
 Per adventum tuum,
 Per nativitatem tuam,
 Per baptismum et sanctum jejunium
 tuum,
 Per crucem et passionem tuam,
 Per mortem et sepulturam tuam,
 Per sanctam resurrectionem tuam,
 Per admirabilem ascensionem tuam,
 Per adventum Spiritus Sancti Paracliti,
 In die judicii,
 Peccatores,
 Ut nobis parcas,
 Ut nobis indulgeas,
 Ut ad veram poenitentiam nos perdu-
 cere digneris,
 Ut ecclesiam tuam sanctam regere et
 conservare digneris,

Libera nos Domine.

Te rogamus, audi
nos.

- Ut domnum apostolicum (*) et omnes
ecclesiasticos ordines in sancta
religione conservare digneris,
Ut inimicos sanctae ecclesiae humiliare
digneris,
Ut regibus et principibus christianis
pacem et veram concordiam do-
nare digneris,
Ut cuncto populo christiano pacem et
unitatem largiri digneris,
Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio
confortare et conservare digneris,
Ut mentes nostras ad coelestia desi-
deria erigas,
Ut omnibus benefactoribus nostris sem-
piterna bona retribuas,
Ut animas nostras, fratrum, propin-
quorum, et benefactorum nostrorum
ab aeterna damnatione eripias,
Ut fructus terrae dare et conservare
digneris,
Ut omnibus fidelibus defunctis requiem
aeternam donare digneris,
Ut nos exaudire digneris,
Fili Dei,

Te rogamus, audi nos.

(*) *Sede papali vacante omissis verbis: Domnum apostolicum, dicatur: Ut omnes ecclesiasticos ordines &c.*

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce
nobis Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Exaudi
nos Domine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Mi-
serere nobis.

Christe audi nos.

Christe exaudi nos.

Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Pater noster &c. *secreto.*

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

Psalmus 69.

Deus, in adjutorium meum intende: *
Domine, ad adjuvandum me festina.

Confundantur et reveantur, * qui quae-
runt animam meam.

Avertantur retrorsum, et erubescant, *
qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui
dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et laentur in te omnes, qui
quaerunt te, * et dicant semper: Magnifi-
cetur Dominus: qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus et pauper sum: *
Deus, adjuva me.

Adjutor meus, et liberator meus es tu: *
Domine, ne moreris.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Ÿ. Salvos fac servos tuos.

R. Deus meus, sperantes in te.

Ÿ. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

Ÿ. Nihil proficiat inimicus in nobis.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.

Ÿ. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis.

R. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis.

Ÿ. Oremus pro pontifice nostro N. (*)

R. Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra, et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

Ÿ. Oremus pro benefactoribus nostris.

R. Retribuere dignare, Domine, omnibus nobis bona facientibus propter nomen tuum vitam aeternam. Amen.

Ÿ. Oremus pro fidelibus defunctis.

R. Requiem aeternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.

(*) *Sede papali vacante omittatur, et statim dicitur: Oremus pro benefactoribus nostris, &c.*

℣. Requiescant in pace.

℞. Amen.

℣. Pro fratribus nostris absentibus.

℞. Salvos fac servos tuos, Deus meus, sperantes in te.

℣. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto.

℞. Et de Sion tuere eos.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere; suscipe deprecationem nostram: ut nos, et omnes famulos tuos, quos delictorum catena constringit, miseratio tuae pietatis clementer absolvat.

Exaudi, quaesumus Domine, supplicum preces, et confitentium tibi parce peccatis: ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus et pacem.

Ineffabilem nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende: ut simul nos et a peccatis omnibus exuas, et a poenis, quas pro his meremur, eripias.

Deus, qui culpa offenderis, poenitentia placaris: preces populi tui supplicantis pro-

pitius respice; et flagella tuae iracundiae, quae pro peccatis nostris meremur, averte.

Omnipotens sempiterne Deus, miserere famulo tuo, pontifici nostro N. (*), et dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis aeternae: ut te donante tibi placita cupiat, et tota virtute perficiat.

Deus, a quo sancta desideria, recta consilia, et justa sunt opera: da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut et corda nostra mandatis tuis dedita, et hostium sublata formidine, tempora sint tua protectione tranquilla.

Ure igne Sancti Spiritus renes nostros, et cor nostrum, Domine: ut tibi casto corpore serviamus, et mundo corde placeamus.

Fidelium, Deus, omnium conditor et redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum: ut indulgentiam, quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

Actiones nostras, quaesumus Domine, aspirando praeveni, et adjuvando proseguere: ut cuncta nostra oratio et operatio

(*) *Sede papali vacante omittatur, et statim dicatur oratio sequens: Deus, a quo sancta desideria &c.*

a te semper incipiat, et per te coepta finiatur.

Omnipotens sempiternae Deus, qui vivorum dominaris simul et mortuorum, omniumque misereris, quos tuos fide et opere futuros esse praenoscis: te supplices exoramus; ut pro quibus effundere preces decrevimus, quosque vel praesens saeculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus sanctis tuis, pietatis tuae clementia omnium delictorum suorum veniam consequantur. Per Dominum nostrum &c. R. Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

V. Exaudiat nos omnipotens et misericors Dominus.

R. Amen.

V. Et fidelium animae per misericordiam Dei requiescant in pace.

R. Amen.

De visitatione et cura infirmorum.

1. *Parochus imprimis meminisse debet, non postremas esse muneris sui partes,*

aegrotantium curam habere. Quare cum primum noverit, quempiam ex fidelibus curae suae commissis aegrotare, non expectabit, ut ad eum vocetur, sed ultro ad illum accedat; idque non semel tantum, sed saepius, quatenus opus fuerit: horteturque parochiales suos, ut vel ipsum, vel suos cooperatores, si quos habet, admoneant, cum aliquem in parochia sua aegrotare contigerit, praecipue si morbus gravior fuerit.

2. Ad hoc iurabit, ut officium, morbo graviori correptos curatoribus animarum nuntiandi, in paroeciis majoribus, montosis et difficilibus accessu, interdum e sacro suggestu promulgetur, ne quis divinis auxiliis sua suorumque negligentia frustretur.

3. Quodsi parochus legitime impeditus, infirmorum, ut quando plures sunt, visitationi interdum vacare non potest, id praestandum curabit per suos cooperatores, vel alios sacerdotes, si quos habet in parochia sua, aut his deficientibus, saltem per laicos homines pios, et christiana charitate praeditos.

4. Aegrotos visitans, ea, qua sacerdotes Domini decet, honestate et gravitate

se habeat, ut non aegris solum, sed sibi et domesticis verbo et exemplo prosit ad salutem.

5. *Eorum vero praecipuam curam geret, qui humanis auxiliis destituti, benigni ac providi pastoris charitatem et operam requirunt. Quibus si non potest ipse succurrere de suo, et eleemosynas illis, prout debet, si facultas suppetit, erogare, quantum fieri potest, sive per privatas, sive per publicas collectas, et eleemosynas illorum necessitatibus succurrendum curabit.*

6. *In primis autem spiritualem aegrotantium curam suscipiat, omnemque diligentiam in eo ponat, ut in via salutis eos dirigat, atque a diabolicis insidiis salutarium adjumentorum praesidio defendat ac tueatur.*

7. *Accedat autem sacerdos ad aegrotum ita paratus, ut in promptu habeat argumenta ad persuadendum apta, ac praesertim sanctorum exempla, quae plurimum valent, quibus eum in Domino consoletur, excitet ac recreet. Horteturque, ut omnem spem suam in Deo ponat, peccatorum suorum poeniteat, divinam misericordiam imploret, et infirmitatis poenas,*

tanquam paternam Dei visitationem, patienter ferat, et ad salutem suam provenisse credat, ut vitam moresque suos melius instituat.

8. *Deinde, qua per est, prudentia et charitate, hominem ad sacram confessionem inducat, et confitentem audiat, etiamsi velit totius vitae peccata confiteri; ac si opus fuerit, tam infirmo, quam ejus familiaribus vel propinquis in memoriam revocet, quod Lateranensis concilii, ac plurimum summorum pontificum decretis cavetur sub gravibus poenis, ne medici ultra tertiam vicem aegrotos visitent, nisi prius ipsis certo constet, illos confessionis sacramento rite expiatis fuisse.*

9. *Illud praeterea diligenter servari curabit, ne quis pro corporali salute aliquid aegroto suadeat, vel adhibeat, quod in detrimentum animae convertatur.*

10. *Ubi vero periculum immineat, parochus monebit aegrotum, ne daemonum astutia, neque domesticorum vel aliorum pollicitationibus, aut blanditiis se ullo modo decipi sinat, quominus ea, quae ad animae salutem pertinent, opportune procuret, et qua par est devotione et celeritate sancta sacramenta, dum sana mens est,*

integrique sensus, religiose suscipiat, citra fallacem illam ac perniciosam procrastinationem, quae plurimos ad aeterna supplicia perduxit, in diesque fallente diabolo perducit.

11. Quod si aeger aliquis hortationibus ac monitis sacerdotum vel amicorum et domesticorum consiliis adduci non potest, ut velit peccata sua confiteri, tunc non omnino desperanda res est; sed quamdiu ille vivit, repetendae sunt frequentes, variae et efficaces sacerdotum et aliorum piorum hominum exhortationes; proponendaque aeternae salutis damna et sempiternae mortis supplicia; ostendendaque immensa Dei misericordia, eum ad poenitentiam provocantis, ad ignoscendum paratissimi. Adhibendae sunt etiam tum privatae, tum publicae ad Deum preces, ad divinam gratiam impetrandam pro salute miseri decumbentis.

12. Videbit denique sacerdos, quibus potissimum tentationibus aut pravis opinionibus aeger sit subjectus, eique, prout opus fuerit, apta remedia prudenter adhibebit.

13. Sacras imagines Christi Domini crucifixi, beatae Mariae Virginis, et sancti,

quem aeger praecipue veneratur, ob oculos ejus apponi curabit. Vasculum item adsit aquae benedictae, qua frequenter aspergatur.

14. Proponet etiam aegrotanti, prout ejus conditio feret, aliquas breves orationes, et pias mentis ad Deum excitationes: praesertim versiculos e psalmorum libro, vel orationem dominicam, et salutationem angelicam, symbolum fidei, vel passionis Domini nostri meditationem, et sanctorum martyria et exempla, ac coelestis gloriae beatitudinem. Haec tamen opportune et discrete suggerantur, ne aegroto molestia, sed levamen afferatur.

15. Consoletur infirmum, dicens, se pro eo in missae sacrificio, et aliis precibus oraturum, curaturumque, ut alii etiam pro eo faciant, idque re ipsa praestabit.

16. Si morbus gravior vel cum periculo fuerit, aegroto, nisi jam aliunde hoc factum sit, caute suadeat, ut, dum integra mente est, rem suam omnem recte constituat, circa facultates suas rite pieque disponat, si quid habeat alienum, restituat, et debita, si quae habeat, solvat aut solvenda curet; sed haec aegroto suggerendo omnis avaritiae nota caveatur.

17. Hortetur denique, ut, si convalescerit, ante omnia ad ecclesiam veniat, ubi Deo gratias agat de restituta valetudine, et sacram communionem pie suscipiat, ac deinceps meliorem vitae disciplinam teneat.

18. Nemini nisi convenientia loquatur. Sciat considerate et urbaniter se gerere erga nobiles, et alios, ut ajunt, honoratiores; familiarius agere cum plebeis; sciat aliter pios, aliter negligentes aut impios, aliter doctos, aliter rudes, aliter patientes, aliter impatientes aut desperantes esse alloquendos. Quoquo modo autem se gerat, eos ad veram poenitentiam conducere satagat.

19. *Sacerdos igitur infirmi cubiculum ingressus primum dicat:*

Pax huic domui. **R.** Et omnibus habitantibus in ea.

Der Friede sey mit diesem Hause.

Ant. Und mit allen, die es bewohnen.

Mir bodi ti hihi.

Odg. In vřim, ki v' nji prebivajo.

20. *Mox infirmum et lectum ejus, et cubiculum aspergat aqua benedicta, dicens antiphonam:* Asperges me Domine hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem

dealabor: *et primum versum psalmi*: Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam; *cum Gloria Patri &c.* Sicut erat &c. *et repetitur antiphona*: Asperges me &c.

21. Deinde erga infirmum officium suum praestet, ut supra dictum est. Pauca hic annectimus ad obvium usum, quae prudens sacerdos post alia de statu valetudinis verba interjecta pro varietate salubriter inter colloquia ponere poterit.

Actus fidei.

Ich glaube, Herr! aber ersetze du, was meinem Glauben fehlt. *Marc. 9, 23.*

O Herr! vermehre in uns den Glauben. *Luc. 17, 5.*

Gott hat die Welt so sehr geliebt, daß er seinen eingebornen Sohn hingab, damit alle, die an ihn glauben, nicht verloren gehen, sondern das ewige Leben haben. *Joan. 3, 16.*

Wer an den Sohn glaubt, der hat das ewige Leben. *Joan. 3, 36.*

Ja Herr! ich glaube, daß du Christus, der Sohn des lebendigen Gottes bist, der in diese Welt gekommen ist. *Joan. 11, 27.*

Ich glaube Gott, daß es so geschehen wird, wie mir gesagt worden ist. *Act. Apost. 27, 25.*

Vérujem, Gospód! pomágaj moji nevéri.
Gospód! pomnóshi nam véro.

Bóg je svét takó ljubil, de je dal svoji-
ga edinorojeniga Šinú, de, kdorkoli vanj
véruje, se ne pogubi, temuzh ima vezhno
shivljenje.

Kdor v' Šina véruje, ima vézhno shiv-
ljenje.

Kaj pa de vérujem, Gospód! de si ti
Kristuf, Šin shiviga Bogá, ki si na svét
prifhel.

Verjámem Bogú, de bo réf takó, kakor
mi je bilo rezheno.

Actus spei.

Auf dich, o Herr! hoffe ich, laß mich nimmer-
mehr zu Schanden werden. **Ps. 30, 2.**

Was ist meine Hoffnung? Ist's nicht der Herr?
denn mein Bestand ist bey dir. **Ps. 38, 8.**

Warum bist du traurig, meine Seele? und war-
um betrübest du mich? Hoffe auf Gott; denn ich
werde ihm noch danken: Er ist mein Heil und mein
Gott. **Ps. 42, 5.**

Zu dir rufe ich, o Herr! und spreche: Du bist
meine Hoffnung, mein Theil im Lande der Lebendi-
gen. **Ps. 141, 6.**

Wer auf den Herrn hofft, ist selig. **Prov. 16, 20.**

Keiner, der auf den Herrn gehofft, ist zu Schan-
den geworden. **Eccli. 2, 11.**

Gott ist mein Heiland. Ich bin getrost, und fürchte mich nicht; denn meine Stärke und mein Lob ist der Herr, und er ward mir zum Heil. *Isai.*

12, 2.

Dies ist die Verheißung, die Gott uns gegeben, das ewige Leben. *1. Joan. 2, 25.*

V' tebe, Gospód! saúpam, ne bom saframovan vekomej.

V' kogá úpam? Ali ne v' Gospóda? In moje shivljenje je per tebi.

Zhemú si shalofna, moja dufha? in zhemú me mótiš? Saúpaj v' Bogá; she ga bom hválil, on je moja pomózh, in moj Bog.

V' tebe, Gospód! sim klizal, in rékel: Ti si moje upanje, moj delesh v' desheli shivih.

Kdor v' Gospóda saúpa, je frézhen.

Nobeden ni bil oframoten, ki je v' Gospóda saúpal.

Glej! Bog je moj Svelizhar; saúpljivo ravnaj, in se ne bojim; sakaj moja mozh in moja hvala je Gospód, in on me je otél.

To je obljuba, ki nam jo je Bog dal, vezhno shivljenje.

Actus charitatis.

Dich will ich lieben, o Herr! denn du bist meine Stärke, meine Beste, meine Zuflucht, mein Erretter. *Ps. 17, 2. 5*

O wie gütig ist gegen Israel Gott, gegen die, so rechten Herzens sind. *Ps. 72, 1.*

Was habe ich im Himmel, und was liebe ich auf Erden außer dir? — Meines Herzens Gott, und mein Theil ist Gott in Ewigkeit. *Ps. 72, 25, 26.*

Herr du hast meiner gedacht, und diejenigen nie verlassen, die dich lieben. *Dan. 14, 37.*

Herr! du weißt alles, du weißt, daß ich dich liebe. *Joan. 21, 17.*

Wir wissen, daß denen, die Gott lieben, alle Dinge zum Besten dienen. *Rom. 8, 28.*

Wer wird uns also scheiden von der Liebe Christi? *Rom. 8, 35.*

Vor allem aber liebet euch stets unter einander; denn die Liebe bedeckt die Menge der Sünden. *1. Petr. 4, 8.*

Wir wissen, daß wir vom Tode ins Leben übersetzt worden sind, weil wir die Brüder lieben. Wer nicht liebt, der bleibt im Tode. *1. Joan 3, 14.*

Ljubim te, Gospód! ti si moja mózh, moja terdnost, moje perbeshálifhe, in moj odrefhenik.

Kakó dober je Bog Israelzam, ktéri so ravniga ferzá.

Kaj imam v' nebésih, in kaj ljubim me-mo tebe na semlji? — Bog mojiga ferzá, in moj delesh je Bog vékoma.

Spomnil si se me, o Bog! in nisi sapútil njih, ki te ljubijo.

Gospód! ti vse véfh; ti véfh, de te ljubim.

Vémo, de njim, ktéri Bogá ljubijo, vse k' dóbrimu perpomóre.

Kdo naf bo tedej od Kristufove ljubésni lózhil?

Pred vsm pa iméjte védno ljubésen med feboj; kér ljubésen pokrije obilnost gréhov.

Mi vémo, de smo bili prenesheni is smerti v' shivljenje, kér ljubimo brate. Kdor ne ljúbi, ostáne v' smerti.

Actus contritionis.

Herr, strafe mich nicht in deinem Grimme: züchtige mich nicht in deinem Zorne. Ps. 6, 2.

Gedenke nicht der Sünden meiner Jugend, und meiner Unachtsamkeit. Nach deiner Barmherzigkeit sey meiner eingedenk, um deiner Güte willen, o Herr! Ps. 24, 7.

Um deines Nahmens willen, o Herr! sey gnädig meiner Sünde, denn ihrer ist viel. Ps. 24, 11.

Meine Sünden sind zahlreicher, als die Haare meines Hauptes. Ps. 39, 13.

Ich erkenne meine Missethat, und meine Sünde ist stets vor mir. Ps. 50, 5.

Ein reines Herz erschaffe in mir, o Gott! und

den rechten Geist erneuere in meinem Innern. **Ps. 50, 12.**

Werf mich nicht vor deinem Angesichte, und deinen heiligen Geist nimm nicht von mir. **Ps. 50, 13.**

Ein zerknirschetes und gedemüthigtes Herz wirst du, o Gott! nicht verachten. **Ps. 50, 19.**

Gott! du kennst meine Thorheit, und meine Missethaten sind nicht verborgen vor dir. **Ps. 68, 6.**

Laß, o Herr! deine Barmherzigkeit und Hülfe über mich kommen, wie du es versprochen hast. **Ps. 118, 41.**

Vater! ich habe mich versündigt wider den Himmel und vor dir; ich bin nicht mehr werth dein Sohn zu heißen. **Luc. 15, 21.**

Gospód! ne svári me v' svojim serdu, in ne têpi me v' svoji jési.

Ne pomni gréhov moje mladósti, in mojih nevédnost. Po svoji milosti me ne posábi, savolj dobróte svoje, o Gospód!

Savolj svojiga iména, Gospód! mi bofh odpústil gréhe; sakaj veliko jih je.

Vezh je mojih gréhov, ko lás na moji glávi.

Švojo hudobijo sposnám, in moj gréh mi je védno pred ozhmi.

Štvári v' meni, o Bog! zhísto serzé, in ponóvi v' mojim oferzhji praviga duhá.

Ne saversi me spred svojiga oblížhja, in svojiga svétiga duhá mi nikár ne odvsêmi.

Potertiga in ponishaniga ferzá, Bog! ne bofh sanizheval.

Bog! ti vésh mojo neúmnoft, in moje pregréhe ti niso perkríte.

Poshlji mi svoje usmiljenje, Gospód! svojo pomózh, kákor si obljubil.

Ozhe! greshíl fim soper nebéfa in soper tebe; vezh nisim vréden tvoj fin imenovan biti.

Actus conformitatis cum voluntate divina.

Es ist der Herr; er thue, was gut ist in seinen Augen. **1. Reg. 3, 18.**

So handle nun, o Herr! mit mir nach deinem Willen, und laß meinen Geist aufgenommen werden im Frieden; denn sterben ist mir besser, als leben. **Tob. 3, 6.**

Mein Herz ist bereit, o Gott! ja es ist bereit zu allem. **Ps. 107, 2.**

Verfahre mit deinem Diener, wie es deiner Barmherzigkeit gefällt. **Ps. 118, 124.**

Lehre mich, o Herr! deinen Willen thun; denn du bist mein Gott. **Ps. 142, 10.**

Wie es der Wille im Himmel ist, also geschehe es. **1. Machab. 3, 60.**

Herr! dein Wille geschehe, wie im Himmel, so auch auf der Erde. **Matth. 6, 10.**

Vater! ist es nicht möglich, daß dieser Kelch vorübergehe, ohne daß ich ihn trinke, so geschehe dein Wille. **Matth. 26, 42.**

Wir mögen leben oder sterben, so sind wir des Herrn. **Rom. 14, 8.**

Christus ist mein Leben, und Sterben mein Gewinn. **Philip. 1, 21.**

On je Gospód; on naj stóri, kar je nje-mu vshézh.

In sdaj, Gospód! stóri s' menoj po svoji volji, in ukáshi, de se v' míru lózhi moja dúfha; sakaj, bolje je same umréti, kákor shivéti.

Moje ferzé je perpravljeno, o Bog! moje ferzé je perpravljeno.

Ravnaj s' svojim flushábnikam po svojim usmiljenji.

Uzhi me tvojo voljo spolnovati; sakaj ti si moj Bóg.

Kakor je volja v' nebésih, takó naj se sgodí.

Sgòdi se tvoja volja, kakor v' nebésih, takó na semlji.

Ozhe moj, ako ne more ta kélih memo iti, kakor de ga pijem, naj se sgodí tvoja volja.

Ako shivimò, ali ako umerjemo, smo Gospódomi.

Kristuf je moje shivljenje, in smert mi je dobizhik.

Actus desiderii.

Habe ich Gnade gefunden in deinen Augen, so zeige mir dein Angesicht, auf daß ich dich kenne. **Exod. 33, 13.**

Ich werde ersättiget werden, wenn sichtbar wird deine Herrlichkeit. **Ps. 16, 15.**

Mein Herz hat zu dir gesagt: Es sucht dich mein Angesicht: Dein Angesicht, o Herr! will ich suchen. **Ps. 26, 8.**

Gleichwie ein Hirsch verlangt nach Wasserquellen, also verlangt meine Seele nach dir, o Gott! **Ps. 41, 2.**

Meine Seele durstet nach Gott, nach dem starken lebendigen Gott; wann werde ich hinkommen, und erscheinen vor Gottes Angesicht? **Ps. 41, 3.**

Nach dir, o Herr! verlangt meine Seele, nach dir durstet auch sogar mein Leib. **Ps. 62, 2.**

Meine Seele sehnt sich, und schmachtet nach den Vorhöfen des Herrn. **Ps. 83, 3.**

Meine Augen schmachten nach deinem Heile, und nach dem Worte deiner Gerechtigkeit. **Ps. 118, 123.**

Führe aus dem Kerker meine Seele, damit ich preise deinen Namen. **Ps. 141, 8.**

Wir sind getrost, und wünschen vielmehr aus dem Leibe zu wandern, und gegenwärtig bey dem Herrn zu seyn. 2. Cor. 5, 8.

Ich habe das Verlangen, aufgelöset zu werden, und mit Christo zu seyn, was viel besser wäre. Philip. 1, 23.

Ako sim milost sadóbil pred tvojim oblížjem, mi pokáshi svoj obràs, de te posnám.

Jest bom nasiten, ko se bo tvoje velizhaftvo perkasálo.

Tebi govori moje serzé, tebe íshe moje oblížhje; tvoje oblížhje, Gospód! íshem.

Kakor hrepení jelen po merslih vodah; takó hrepení moja dufha po tebi, o Bog!

Mojo dufho shéja po mogózhnim shívim Bógu; kdaj bom prifhel, in pred Boshje oblížhje stópil?

Moja dufha hrepení po tebi, moje teló te sasheljuje.

Moja dufha sheli in koperní po Gospódovi vêshi.

Moje ozhí koperné po tvojim svelizhanji, in po besédi tvoje pravíze.

Pelji is jézhe moja dufho, de hválim tvoje imé.

Upamo in shelimò veliko bolj is teléfa preselíti se, in vprizhni biti pred Gospódam.

Shelim rasvésan in s' Kristufam biti, kar bi bilo veliko bolje.

Gratiarum actiones.

Ich will den Herrn preisen zu aller Zeit: immer soll sein Lob in meinem Munde seyn. **Ps. 33, 2.**

Mein Herz und mein Leib frohlocken in dem lebendigen Gott. **Ps. 83, 3.**

Die Erbarmungen des Herrn will ich ewiglich besingen. **Ps. 88, 2.**

Ich will singen dem Herrn in meinem Leben, lobsingn will ich meinem Gott, so lange ich bin. **Ps. 103, 33.**

Die Barmherzigkeit des Herrn ist es, daß wir nicht vernichtet sind. **Thren. 3, 22.**

Durch die Gnade Gottes bin ich, was ich bin. **1. Cor. 15, 10.**

Gepriesen sey Gott und der Vater unseres Herrn Jesu Christi, der Vater der Barmherzigkeit, und der Gott alles Trostes, der uns tröstet in aller unserer Trübsal. **2. Cor. 1, 3. 4.**

Gelobt sey Gott und der Vater unseres Herrn Jesu Christi, der uns nach seiner großen Barmherzigkeit wiedergeboren hat zu einer lebendigen Hoffnung durch die Auferstehung Jesu Christi von den Todten, zu einem unvergänglichen, unbesleckten, und unverwelklichen Erbe, welches euch im Himmel aufbewahrt wird. **1. Petr. 1, 3. 4.**

Vsak zhať bom Gospóda povelizheval; njegova hvála bo v' mojih uťih vùn in vùn.

Moje ferzé in moje teló fe vefelita nad shivim Bógam.

Gospódovo ufmíljenje bom prepéval vékoma.

Vse svoje shive dní bom Gospódu péľ; svojimu Bogu bom prepéval, dókler sim.

Boshje ufmíljenje je, de nismo konzháni. Po míľsti Boshji sim to, kar sim.

Hvaljen bódi Bog in Ozhe Gospóda nařhiga Jesufa Kristufa, Ozhe ufmíljenja in Bog vřiga poveseljenja; ktéri nař poveseljuje v' flédnji nařhi nadlogi.

Hvaljen bodi Bog in Ozhe Gospóda nařhiga Jesufa Kristufa, ktéri nař je savolj svojiga velíkiga ufmíljenja, preródlil v' shivo úpanje po vřtajenji Jesufa Kristufa od mertvih, v' neřtrohljiv in neognuřhen in nesvenljiv dél, perhranjen vam v' nebéřih.

22. Poterit etiam pro temporis opportunitate, et aegrotantis pio desiderio legere sacrum passionis textum ex uno vel altero evangelista, aut aliquot evangelia de diversis a Christo factis morborum curationibus. v. 9.

Matthaei cap. 8, v. 5. — 14. Cum in-

troiisset Jesus Capharnaum, accessit ad eum centurio.

Marci cap. 16, v. 14. usque ad finem.

Recumbentibus undecim.

Lucae cap. 4, v. 38. — 41. Surgens Jesus intravit in domum Simonis.

Joannis cap. 5, v. 2. — 10. Est Jerosolymis probatica piscina.

vel psalmum 6. Domine, ne in furore tuo arguas me.

15. Conserva me, Domine, quoniam speravi in te.

19. Exaudiat te Dominus in die tribulationis.

85. Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi me.

90. Qui habitat in adjutorio Altissimi.

vel alios e septem psalmis poenitentialibus (pag. 74.).

23. *Studeat autem sacerdos, haec et alia s. scripturae loca sic memoria retinere, ut facile et quasi dictante natura ipsa possit congruentes versiculos aptare moribus, ingenio, aetati, conditioni, sexui, et captui aegroti; quae tamen omnia, ut jam supra dictum est, opportune et moderate fiant, ne nimium fatigetur aegro-*

tus, neque molestia ei inferatur. Caetera, quae hic monere tyrones potissimum presbyteros deberemus, theologia moralis et pastoralis abunde suppeditaverit.

24. Antequam vero discedat, dicere poterit sacerdos supra infirmum aliquem psalmum ex quatuor prioribus poenitentialibus, ut supra pag. 74., vel psalmum 90.

Qui habitat in adiutorio Altissimi, * in protectione Dei coeli commorabitur.

Dicet Domino: Susceptor meus es tu, et refugium meum: * Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * et a verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi: * et sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus: * non timebis a timore nocturno.

A sagitta volante in die, a negotio perambulante in tenebris, * ab incursu, et daemone meridiano.

Cadent a latere tuo mille, et decem milia a dextris tuis: * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis: * et retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es, Domine, spes mea: *
Altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum: * et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam angelis suis mandavit de te: *
ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te: * ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem et basiliscum ambulabis: *
et conculcabis leonem et draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum: *
protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiam eum: *
cum ipso sum in tribulatione: eripiam eum,
et glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum: * et
ostendam illi salutare meum.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie
eleison. Pater noster &c.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum (*vel* sal-
vam fac ancillam tuam).

℞. Deus meus, sperantem in te.

℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.

℞. Et de Sion tuere eum (*vel* eam).

V. Nihil proficiat inimicus in eo (*vel* ea).

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Dominus opem ferat illi.

R. Super lectum doloris ejus.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere: suscipe deprecationem nostram, ut nos, et hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam), quos delictorum catena constringit, miseratio tuae pietatis clementer absolvat.

Deus, infirmitatis humanae singulare praesidium, auxilii tui super infirmum famulum tuum (*vel* infirmam famulam tuam) ostende virtutem: ut ope misericordiae tuae adjutus (*vel* adjuta), ecclesiae tuae sanctae incolumis repraesentari mereatur.

Concede hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam), quaesumus Domine Deus, perpetua mentis et corporis sanitate gaudere: et gloriosa beatae Mariae semper

Virginis intercessione a praesenti liberari tristitia, et aeterna perfrui laetitia. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

25. *Postea benedicens infirmum subjungat dicens:* Benedictio Dei omnipotentis, Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti descendat super te, et maneat semper. R. Amen. *Deinde aspergat eum aqua benedicta.*

26. *Si fuerint plures infirmi in eodem cubiculo vel loco, preces et orationes praedictae dicantur super eos in numero plurali.*

27. *Praedictae preces omnes, vel ex parte, prout tempus et aegrotorum conditio feret, arbitrio sacerdotis dici vel omitti possunt.*

Modus juvandi morientes.

1. *Ingravescente morbo, parochus infirmum frequentius visitabit, et ad salutem diligenter juvare non desinet: monebitque instante periculo se confestim vocari, ut in tempore praesto sit morienti; sumptoque sanctissimo viatico, et sacra unctione adhibita, si periculum immineat, statim commendationis animae officium praestabit, de quo infra. Sed si tempus*

suppetat, sequentia pietatis officia praestare poterit, si ita expedire judicaverit, pro conditione personae.

2. *Ac primo, si aegrotus indulgentiam legitima auctoritate concessam consequi possit, eam illi reducat ad mentem, proponatque, quid ad eam consequendam agi debeat; praesertim, ut contrito corde sanctissimum nomen Jesu semel vel saepius invocet.*

3. *Deinde hortetur infirmum et excitet, ut, dum mente viget, eliciat actus fidei, spei et charitatis, aliarumque virtutum, nempe:*

Ut firmiter credat omnes articulos fidei, et quidquid sancta romana ecclesia catholica et apostolica credit et docet.

Ut speret, Christum Dominum nostrum pro sua immensa clementia sibi fore propitium, et merito ejus sanctissimae passionis, et per intercessionem beatæ Mariæ et omnium sanctorum se vitam aeternam consecuturum.

Ut toto corde diligat, et maxime diligere cupiat Dominum Deum ea dilectione, qua illum diligunt beati, sanctique omnes.

Ut ob amorem Dei doleat ex corde de

omni offensa, qualitercumque contra Dominum Deum et proximum commissa.

Ut ex corde ob amorem Dei parcat omnibus, qui sibi quoquo modo fuerint molesti aut inimici.

Ut ab iis veniam postulet, quos aliquando dictis aut factis offendit.

Ut quem patitur dolorem et morbi molestiam, propter Deum in poenitentiam peccatorum suorum patienter toleret.

Ut, si Dominus sibi salutem corporis praestare dignabitur, proponat de caetero pro viribus suis a peccatis cavere, et ejus mandata servare.

4. Hortetur praeterea, ut eo modo, quo potest, saltem ex corde ita per intervalla precetur:

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Ps. 50, 3.

In te, Domine, speravi, non confundar in aeternum. Ps. 70, 1.

In manus tuas (Domine) commendo spiritum meum, redemisti me, Domine Deus veritatis. Ps. 30, 6.

Deus, in adjutorium meum intende: Domine, ad adjuvandum me festina. Ps. 69, 2.

Esto mihi (Domine) in Deum protectorem. Ps. 30, 3.

Deus, propitius esto mihi peccatori. *Luc.*
18, 13.

Jesu, fili David, miserere mei. *Marc.*
10, 17.

Dulcissime Domine Jesu Christe, per
virtutem sanctissimae passionis tuae recipe
me in numerum electorum tuorum.

Domine Jesu (Christe), suscipe spiritum
meum. *Act. Ap. 7, 58.*

Maria, mater gratiae, mater misericor-
diae, tu me ab hoste protege, et hora mor-
tis suscipe.

Sancte angele Dei, mihi custos assiste.

Omnes sancti angeli, et omnes sancti,
intercedite pro me, et mihi succurrite.

Erbarme dich meiner, o Gott! nach deiner gro-
ßen Barmherzigkeit.

Auf dich, Herr! hoffe ich, laß mich nicht zu
Schanden werden ewiglich.

In deine Hände (o Herr!) empfehle ich meinen
Geist: du hast mich erlöset, o Herr! Gott der
Wahrheit.

O Gott! habe Acht auf meine Hülfe: Herr,
eile mir zu helfen.

O Herr und Gott! du sey mein Beschützer.

Gott! sey mir Sünder gnädig.

Jesu! du Sohn Davids, erbarme dich meiner.
Liebster Herr und Heiland Jesus Christus! durch

die Kraft deines heiligen Leidens nimm mich auf in die Zahl deiner Auserwählten.

Herr Jesu! nimm meinen Geist auf.

Maria, Mutter der Gnade, Mutter der Barmherzigkeit, beschütze mich vor dem Feinde, und in der Stunde des Todes nimm mich auf.

Heiliger Schutzengel, verlaß mich nicht, und beschütze mich.

Alle heiligen Engel, und alle Heiligen Gottes, seyd meine Fürbitter, und stehet mir bey.

Usmili se me, o Bog! po svoji veliki milosti.

V' tebe, o Gospód! saúpam, ne bom saframován vékomej.

V' tvoje roke (o Gospód) isrozhím svojo dušho; tí si me otél, o Gospód! Bog rešníze.

O Bog! híti me otét; Gospód, tézi mi pomagat.

O Gospód in Bog! bodi ti moj varh.

Bog! bodi milostljiv meni gréshniku.

Jesuf! Šin Davidov, usmili se me.

Preljubi Gospód in Svelízhar Jesuf Kristus! s' mozhjó svojiga presvétiga terplénja me sprejmi v' shtevílo svojih isvoljenih.

Gospód Jesuf! sprejmi mojo dušho.

Marija, mati milosti, mati usmiljenja! ti me varuj sovrashnika, in me sprejmi ob smertni uri.

Švétí Angel boshji, štóĵ mi na frani, in varuj me.

Vší fveti Angeli, in vší Švetniki, prošíte sa-me, in prídite mi na pómozh.

5. Haec et his similia poterit prudens sacerdos, vulgari vel latino sermone, pro personae captu, morienti suggerere.

Benedictio apostolica

in articulo mortis constitutis impertienda a sacerdote ad id delegato.

1. Benedictio in articulo mortis, cum soleat impertiri post sacramenta poenitentiae, Eucharistiae et extremae unctionis, illis infirmis, qui vel illam petierint, dum sana mente et integris sensibus erant, seu verosimiliter petiissent, vel dederint signa contritionis, impertienda iisdem est, etiamsi postea linguae, caeterorumque sensuum usu sint destituti, aut in delirium vel amentiam inciderint. Excommunicatis vero, impenitentibus, et qui in manifesto peccato mortali moriuntur, est omnino deneganda.

2. Habens praedictam facultatem, ingrediendo cubiculum, ubi jacet infirmus, dicat:

Pax huic domui. **R.** Et omnibus habitantibus in ea.

Der Friede sey mit diesem Hause.

Ant. Und mit allen, die es bewohnen.

Mir bódi ti hihi.

Odg. In vřim, ki v' nji prebivajo.

Deinde aegrotum, cubiculum et circumstantes aspergat aqua benedicta, dicendo antiphonam: Asperges me Domine hyssopo, et mundabor; lavabis me, et super nivem dealbabor: *et primum versum psalmi:* Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam, *cum Gloria Patri &c. Sicut erat &c. Deinde repetitur antiphona:* Asperges me &c.

3. *Quod si aegrotus voluerit confiteri, audiat illum et absolvat. Si confessionem non petat, excitet illum ad eliciendum actum contritionis; de hujus benedictionis efficacia ac virtute, si tempus ferat, breviter admoneat; tum instruat atque hortetur, ut morbi incommoda ac dolores in anteactae vitae expiationem libenter perferat, Deoque sese paratum offerat ad ultro acceptandum, quidquid ei placuerit, et mortem ipsam patienter obeundam in satisfactionem poenarum, quas peccando promeruit.*

4. *Tum piis ipsum verbis consoletur, in spem erigens, fore, ut ex divinae munificentiae largitate eam poenarum remissionem, et vitam sit consecuturus aeternam.*

5. *Postea dicat:*

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit coelum et terram.

Antiphona. Ne reminiscaris, Domine, delicta famuli tui (*vel* ancillae tuae), neque vindictam sumas de peccatis ejus.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster &c.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum (*vel* salvam fac ancillam tuam).

℞. Deus meus, sperantem in te.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Clementissime Deus, Pater misericordiarum, et Deus totius consolationis, qui neminem vis perire in te credentem atque sperantem, secundum multitudinem misera-

tionum tuarum respice propitius famulum tuum (*vel* ancillam tuam) N., quem (*vel* quam) tibi vera fides et spes christiana commendant. Visita eum (*vel* eam) in salutari tuo, et per Unigeniti tui passionem et mortem, omnium ei delictorum suorum remissionem, et veniam clementer indulge, ut ejus anima in hora exitus sui te judicem propitiatum inveniatur, et in sanguine ejusdem Filii tui ab omni macula abluta, transire ad vitam mereatur perpetuam. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

6. *Tum dicto ab uno ex clericis vel ministris adstantibus: Confiteor &c. sacerdos dicat:* Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam aeternam. *R.* Amen. — Indulgentiam †, absolutionem et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. *R.* Amen. *Deinde:*

Dominus noster Jesus Christus, Filius Dei vivi, qui beato Petro, apostolo suo, dedit potestatem ligandi atque solvendi, per suam piissimam misericordiam recipiat confessionem tuam, et restituat tibi stolam primam, quam in baptismo recepisti, et ego facultate mihi ab apostolica sede tributa, indulgentiam plenariam, et remissionem om-

nium peccatorum tibi concedo. In nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Per sacrosancta humanae reparationis mysteria remittat tibi omnipotens Deus omnes praesentis et futurae vitae poenas, paradisi portas aperiat, et ad gaudia sempiterna perducatur. Amen.

Benedicat te omnipotens Deus, Pater †, et Filius, et Spiritus Sanctus. Amen.

7. Si vero infirmus sit adeo morti proximus, ut neque confessionis generalis faciendae, neque praemissarum precum recitandarum tempus suppetat, tunc sacerdos brevi admonitione ad eliciendos actus supra memoratos facta, morienti statim impertiatur benedictionem, incipiens ab illis verbis: Dominus noster Jesus Christus &c. ut supra.

8. Deinde sequentes preces quanta poterit majori devotione dicat, admoneatque domesticos et circumstantes, ut simul orent pro moriente.

Ordo commendationis animae.

1. Parochus ad decedentis animae commendationem accedens, clericum saltem unum, si potest, vel ministrum secum ha-

beat, qui deferat vasculum aquae benedictae, superpelliceum et stolam violaceam, quibus ipse sacerdos ante infirmi cubiculum (si commode fieri potest) indutus, *locum ingrediens dicat:*

Pax huic domui. **R.** Et omnibus habitantibus in ea.

Der Friede sey mit diesem Hause.

Ant. Und mit allen, die es bewohnen.

Mir bódi ti hifhi.

Odg. In vřim, ki v' nji prebívajo.

Deinde aspergat aegrotum, lectum et circumstantes aqua benedicta, dicens: Asperges me Domine hyssopo, et mundabor: lavabis me, et super nivem dealbabor; *et primum versum psalmi:* Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam, *cum Gloria Patri &c. Sicut erat &c. deinde repetitur antiphona:* Asperges me &c.

2. *Postea Salvatoris nostri crucifixi imaginem aegroti osculandam praebeat, verbis efficacibus eum ad spem aeternae salutis erigens, ipsamque imaginem coram eo ponat, ut illam aspiciens salutis suae spem sumat.*

3. *Deinde accensa candela, genibus flexis cum omnibus circumstantibus bre-*

ves litanias, in quibus competenti loco inseritur nomen patroni ecclesiae parochialis, et aegrotantis, devote recitet in hunc modum:

Kyrie eleison &c. ut supra pag. 55, et postquam ter dixerit:

Propitius esto, sic prosequatur:

Ab ira tua,
 A periculo mortis,
 A mala morte,
 A poenis inferni,
 Ab omni malo,
 A potestate diaboli,
 Per nativitatem tuam,
 Per crucem et passionem tuam,
 Per mortem et sepulturam tuam,
 Per gloriosam resurrectionem tuam,
 Per admirabilem ascensionem tuam,
 Per gratiam Spiritus Sancti Paracliti,
 In die iudicii,
 Peccatores, Te rogamus, audi nos.
 Ut ei parcas, Te rogamus, audi nos.
 Kyrie eleison.

Christe eleison.

Kyrie eleison.

Von deinem Zorne,
 Von der Gefahr des Todes,
 Vom bösen Tode,

} Erlöse ihn
 } (sie) o Herr!

Libera eum (eam) Domine.

Von den Strafen der Hölle,
 Von allem Uebel,
 Von der Gewalt des Teufels,
 Durch deine Geburt,
 Durch dein Kreuz und Leiden,
 Durch deinen Tod und dein Begräbniß,
 Durch deine glorreiche Auferstehung,
 Durch deine wunderbare Himmelfahrt,
 Durch die Gnade des heiligen Geistes des
 Trösters,

Am Tage des Gerichtes,
 Wir arme Sünder! Wir bitten dich, erhöre uns.
 Daß du ihn (sie) verschonest, Wir bitten dich,
 erhöre uns.

Herr, erbarme dich unser.

Christe, erbarme dich unser.

Herr, erbarme dich unser.

Od svoje jése,

Od nevarnosti smerti,

Od nesfrézhne smerti,

Od shtrafeng peklà,

Od vsiga hudiga,

Od oblasti hudizha,

Škosi svoje rojstvo,

Škosi svoj krish in svoje terpljenje,

Škosi svojo smert in svoj pokòp,

Škosi svoje zhaftitljivo vstajenje,

Škosi svoj zhudni vnebohod,

Erlöse ihn (sie) o Herr!

Réshí ga (jo) o Gospód!

Şkosi gnado trofhtarja fvetiga Duhá, Ré-
fhi ga (jo) o Gospód!

V' dan fodbe, Réfhi ga (jo) o Gospód!

Mi grefhniki! Próximo te, uflíshi naf.

De mu (ji) sanefesh, Próximo te, uflíshi
naf.

Gospód, ufmíli fe naf.

Kriste, ufmíli fe naf.

Gospód, ufmíli fe naf.

*4. Deinde cum in agone sui exitus ani-
ma anxietur, dicantur sequentes orationes:*

O r a t i o.

Proficiscere anima christiana de hoc mundo, in nomine Dei Patris omnipotentis, qui te creavit: in nomine Jesu Christi Filii Dei vivi, qui pro te passus est: in nomine Spiritus Sancti, qui in te effusus est: in nomine angelorum et archangelorum: in nomine thronorum et dominationum: in nomine principatum et potestatum: in nomine cherubim et seraphim: in nomine patriarcharum et prophetarum: in nomine sanctorum apostolorum et evangelistarum: in nomine sanctorum martyrum et confessorum: in nomine sanctorum monachorum et eremitarum: in nomine sanctarum virginum, et omnium sanctorum et sanctarum Dei: hodie sit in pace locus tuus, et habitatio tua in

sancta Sion. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

O r a t i o.

Deus misericors, Deus clemens, Deus, qui secundum multitudinem miserationum tuarum peccata poenitentium deles, et praeteritorum criminum culpas venia remissionis evacuas: respice propitius super hunc famulum tuum (*vel* hanc famulam tuam) N., et remissionem omnium peccatorum suorum tota cordis confessione poscentem deprecatus exaudi. Renova in eo (*vel* ea), piissime Pater, quicquid terrena fragilitate corruptum, vel quicquid diabolica fraude violatum est: et unitati corporis ecclesiae membrum redemptionis annecte. Miserere, Domine, gemitum, miserere lacrymarum ejus: et non habentem fiduciam, nisi in tua misericordia, ad tuae sacramentum reconciliationis admitte. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Commendo te omnipotenti Deo, carissime frater (*vel* carissima soror), et ei, cujus es creatura, committo: ut cum humanitatis debitum morte interveniente persolveris, ad Auctorem tuum, qui te de limo terrae formaverat, revertaris. Egredienti itaque animae tuae de corpore, splendidus

angelorum coetus occurrat: iudex apostolorum tibi senatus adveniat: candidatorum tibi martyrum triumphator exercitus obviet: liliata rutilantium te confessorum turma circumdet: jubilantium te virginum chorus excipiat: et beatæ quietis in sinu patriarcharum te complexus astringat: mitis atque festivus Christi Jesu tibi aspectus appareat, qui te inter assistentes sibi jugiter interesse decernat. Ignores omne, quod horret in tenebris, quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi teterrimus satanas cum satellitibus suis: in adventu tuo te comitantibus angelis contremiscat, atque in aeternae noctis chaos immane diffugiat. Exurgat Deus, et dissipentur inimici ejus: et fugiant, qui oderunt eum, a facie ejus. Sicut deficit fumus, deficient: sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei: et justî epulentur, et exultent in conspectu Dei. Confundantur igitur, et erubescant omnes tartareae legiones, et ministri satanae iter tuum impedire non audeant. Liberet te a cruciatu Christus, qui pro te crucifixus est. Liberet te ab aeterna morte Christus, qui pro te mori dignatus est. Constituat te Christus, Filius Dei vivi, intra paradisi sui semper amoena virentia,

et inter oves suas te verus ille pastor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te absolvat, atque ad dexteram suam in electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas, et praesens semper assistens, manifestissimam beatis oculis aspicias veritatem. Constitutus igitur inter agmina beatorum, contemplationis divinae dulcedine potiaris in saecula saeculorum. *R. Amen.*

O r a t i o.

Suscipe, Domine, servum tuum (*vel ancillam tuam*) (*et sic deinceps*) in locum sperandae sibi salvationis a misericordia tua. *R. Amen.*

Libera, Domine, animam servi tui ex omnibus periculis inferni, et de laqueis poenarum, et ex omnibus tribulationibus. *R. Amen.*

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Enoch et Eliam de communi morte mundi. *R. Amen.*

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Noë de diluvio. *R. Amen.*

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Abraham de Ur Chaldeorum. *R. Amen.*

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Job de passionibus suis. *R.* Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Isaac de hostia, et de manu patris sui Abrahae. *R.* Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Loth de Sodomis, et de flamma ignis. *R.* Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Moysen de manu Pharaonis regis Aegyptiorum. *R.* Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Daniele de lacu leonum. *R.* Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis, et de manu regis iniqui. *R.* Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Susannam de falso crimine. *R.* Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti David de manu regis Saul, et de manu Goliae. *R.* Amen.

Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Petrum et Paulum de carceribus. *R.* Amen.

Et sicut beatissimam Theclam, virginem et martyrem tuam, de tribus atrocissimis tormentis liberasti, sic liberare digneris

animam hujus servi tui, et tecum facias in bonis congaudere coelestibus. *R.* Amen.

O r a t i o.

Commendamus tibi, Domine, animam famuli tui (*vel* famulae tuae) N., precamurque te, Domine Jesu Christe, Salvator mundi, ut propter quam ad terram misericorditer descendisti, patriarcharum tuorum sinibus insinuare non renuas. Agnosce, Domine, creaturam tuam, non a diis alienis creatam, sed a te solo Deo vivo et vero: quia non est alius Deus praeter te, et non est secundum opera tua. Laetifica, Domine, animam ejus in conspectu tuo, et ne memineris iniquitatum ejus antiquarum, et ebrietatum, quas suscitavit furor sive fervor mali desiderii. Licet enim peccaverit, tamen Patrem, et Filium, et Spiritum Sanctum non negavit, sed credidit, et zelum Dei in se habuit, et Deum, qui fecit omnia, fideliter adoravit.

O r a t i o.

Delicta juventutis, et ignorantias ejus, quaesumus, ne memineris, Domine; sed secundum magnam misericordiam tuam memor esto illius in gloria claritatis tuae. Aperiantur ei coeli, collaetentur illi angeli. In regnum tuum, Domine, servum tuum (*vel*

ancillam tuam) suscipe. Suscipiat eum (*vel* eam) sanctus Michaël archangelus Dei, qui militiae coelestis meruit principatum. Veniant illi obviam sancti angeli Dei, et perducant eum (*vel* eam) in civitatem coelestem Jerusalem. Suscipiat eum (*vel* eam) beatus Petrus apostolus, cui a Deo claves regni coelestis traditae sunt. Adjuvet eum (*vel* eam) sanctus Paulus apostolus, qui dignus fuit esse vas electionis. Intercedat pro eo (*vel* ea) sanctus Joannes electus Dei apostolus, cui revelata sunt secreta coelestia. Orent pro eo (*vel* ea) omnes sancti apostoli, quibus a Domino data est potestas ligandi atque solvendi. Intercedant pro eo (*vel* ea) omnes sancti et electi Dei, qui pro Christi nomine tormenta in hoc saeculo sustinuerunt: ut vinculis carnis exutus (*vel* exuta), pervenire mereatur ad gloriam regni coelestis; praestante Domino nostro Jesu Christo: Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivit et regnat in saecula saeculorum. R. Amen.

5. *Si vero diutius laborat anima, poterit legi super eum, evangelium sancti Joannis Cap. 17. Sublevatis oculis in coelum Jesus dixit &c., vel passio Domini nostri Jesu Christi secundum Joannem*

Cap. 18. et 19. Egressus est Jesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron &c.

6. Oratio ad Dominum Jesum Christum de singulis articulis passionis ejus, dicenda a moriente, vel ab alio pro eo.

V. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

R. Quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum.

Deus, qui pro redemptione mundi voluisti nasci, circumcidi, a Judaeis reprobari, a Juda traditore osculo tradi, vinculis alligari, sicut agnus innocens ad victimam duci, atque conspectibus Annae, Caiphae, Pilati et Herodis indecenter offerri; a falsis testibus accusari, flagellis et opprobriis vexari, sputis conspui, spinis coronari, colaphis caedi, arundine percuti, facie velari, vestibus exui, cruci clavis affigi, in cruce levari, inter latrones deputari, felle et aceto potari, et lancea vulnerari: Tu, Domine, per has sanctissimas poenas tuas, quas ego indignus (*vel indigna*) recolo, et per sanctam crucem et mortem tuam, libera me (*vel, si alius dicit pro eo, libera famulum tuum vel famulam tuam N.*) a poenis inferni, et perducere digneris, quo perduxisti latronem tecum crucifixum: Qui cum Patre et

Spiritu Sancto vivis et regnas in saecula saeculorum. **R.** Amen.

V. Wir bethen dich an, o Christus, und lobpreisen dich.

R. Weil du durch dein heiliges Kreuz die Welt erlöset hast.

Gott! der du für die Erlösung der Welt geboren, beschnitten, von den Juden verworfen, vom Judas dem Verräther mit einem Kusse verrathen, mit Ketten gebunden, und wie ein unschuldigcs Lamm zur Schlachtbank geführet werden wolltest: Der du dem Annas, Caiphas, Pilatus und Herodes ungebührlich vorgeführt, von falschen Zeugen angeklagt, mit Geißeln und Schmähungen gepeinigt, und ins Angesicht verspieden werden wolltest: Der du mit Dornen gekrönt, mit Fäusten und mit dem Rohre geschlagen werden wolltest: Gott! der du wolltest, daß dein Angesicht verhüllt, deine Kleider dir abgenommen wurden, daß du mit Nägeln an das Kreuz geheftet, auf dem Kreuze erhoben, unter die Räuber gerechnet, mit Galle und Essig getränkt, und mit der Lanze verwundet wurdest: Du Herr! durch diese deine heiligsten Leiden, welche ich Unwürdiger (Unwürdige) betrachte, und durch das heilige Kreuz, und durch deinen Tod befreye mich (oder, wenn ein anderer für ihn (sie) bethet, befreye deinen Diener (deine Dienerinn) R.), von den Strafen der Hölle, und lasse mich

(ihn oder sie) dahin gelangen, wo du den mit dir gekreuzigten Räuber hingeführt hast. Der du mit Gott dem Vater, und dem heiligen Geiste lebest und regierest, Gott in alle Ewigkeit. *Ant.* Amen.

V. Mólimo te, o Kristuf, in te hválimo.

R. Kér fi s' fvojjim svétim krishem svét odréfhil.

Bog! ktéri fi hotel v' odrefhenje fvetá rojen, obrésan, od Judov savershen, od sdajavza Judesha s' kúfhljejem isdán, s' ketnami svésan, in kakor nedolshno jagnje v' saklanje pelján biti; ktéri fi hotel pred Anna, Kajfa, Pilata in Heróda nespodóbnó postavljén, od krivih prizh tóshen, gajshlan in saframovan, in v' obras pljuván biti; ktéri fi hotel s' ternjem krónan, s' pestjó vdarjen, s' terftam tólzhen biti; ktéri fi hotel, de se je tvoje oblizhje sagernílo, tvoje oblazhílo fleklo, de fi bil s' sheblji na krish perbít, na krishi povsdígnjen, med rasbójnike fhtét, s' sholzam in jésiham napojen, in s' fúlizo preboden: Tí Gospód! s' tem fvojjim presvétim terpljenjem, ktéro jest nevrédni (nevrédna) premíshljújem, in s' fvojjim svétim krishem, in s' fvojo smertjo me réfhi (*ali, zhe drugi sa-nj móli*, réfhi fvojiga flushabnika (fvojo flushabnizo) I.) od peklenfkih fhtrafeng, in daj mi (mu,

ji) tje priti, kamor si feboj krishaniga rasbójnika peljal. Ktéri s' Ozhétam in svétim Duham shivísh in kraljújesh od vékomej do vékomej. *Odg.* Amen.

7. Dicit praeterea possunt sequentes psalmi, et quidem:

Psalmus 117. Confitemini Domino, quoniam bonus &c.

118. Beati immaculati in via &c.

8. Tres piae et utiles morientibus orationes, cum tribus Pater noster et tribus Ave Maria, in agone mortis recitandae.

Primo dicitur: Kyrie eleison: Christe eleison: Kyrie eleison. Pater noster &c. Ave Maria &c.

O r a t i o.

Domine Jesu Christe, per tuam sanctissimam agoniam, et orationem, qua orasti pro nobis in monte Oliveti, quando factus est sudor tuus sicut guttae sanguinis decurrentis in terram: obsecro te, ut multitudinem sudoris tui sanguinei, quem praetimoris angustia copiosissime pro nobis effudisti, offerre et ostendere digneris Deo Patri omnipotenti contra multitudinem omnium peccatorum hujus famuli tui (*vel* famulae tuae) N., et libera eum (*vel* eam)

in hac hora mortis suae ab omnibus poenis et angustiis, quas pro peccatis suis se timet meruisse: Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Herr! erbarme dich unser.

Christe! erbarme dich unser.

Herr! erbarme dich unser.

Vater unser u. s. w.

Gegrüßet seyst du Maria u. s. w.

G e b e t h.

Herr Jesus Christus! durch deinen heiligsten Todeskampf, und durch dein Gebeth, welches du für uns am Dehlberge verrichtet hast, wo dein Schweiß sich in Blutstropfen, die auf die Erde herabfielen, ergoß, flehe ich zu dir inständigst, daß du die Menge deines blutigen Schweißes, den du in deiner Beängstigung so ergiebig für uns vergossen hast, Gott dem allmächtigen Vater darbringen, und vorstellen wollest, für alle so häufigen Sünden dieses deines Dieners (dieser deiner Dienerin) **R.** Befreye ihn (sie) in dieser Stunde seines (ihres) Todes von allen Strafen und Angesten, die er (sie) durch seine (ihre) Sünden verdient zu haben fürchtet. Der du mit Gott dem Vater, und dem heiligen Geiste lebest und regierest, Gott in alle Ewigkeit. **Ant.** Amen.

Gospód! usmíli se.

Kriste! usmíli se.

Gospód! usmíli se.

Ozhe nash i. t. d.

Zhefhena sí Marija i. t. d.

M o l i t e v.

Gospód Jesuf Kristuf! savolj tvojih pre-
svétih smertnih tesháv, in savolj tvoje mo-
litve, ki si jo sa naš na Oljski Góri oprá-
vil, ko je tvoj pot bil kakor kerváve ka-
plje tekózhe na semljo, te prósim, de toli-
kanj svojiga kerváviga potú, ki si ga v'
svojih teshávah sa naš takó obilno potíl,
Bogu Ozhétu vfigamogózhnimu darováti in
pred-nj postáviti hozhefh, sa toliko gréhov
téga svojiga flushábnika (te svoje flushab-
nize) I. Réfhi ga (jo) v' ti uri njegove
(nje) smerti od vsih shtrafeng in tesháv,
ki se bojí, de jih je s' svojimi gréhi saflú-
shil (saflushila). Ktéri s' Ozhétam in svétim
Duham shivísh in kraljújesh Bog od véko-
mej do vekomej. *Odg.* Amen.

Secundo dicitur: Kyrie eleison: Christe
eleison: Kyrie eleison. Pater noster &c.
Ave Maria &c.

O r a t i o.

Domine Jesu Christe, qui pro nobis mori
dignatus es in cruce, obsecro te, ut omnes

amaritudines passionum et poenarum tuarum, quas pro nobis miseris peccatoribus sustinisti in cruce, maxime in illa hora, quando sanctissima anima tua egressa est de sanctissimo corpore tuo, offerre et ostendere digneris Deo Patri omnipotenti pro anima hujus famuli tui (*vel* famulae tuae) N., et libera eum (*vel* eam) in hac hora mortis ab omnibus poenis et passionibus, quas pro peccatis suis se timet meruisse: Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. **R.** Amen.

Herr! erbarme dich unser.

Christe! erbarme dich unser.

Herr! erbarme dich unser.

Vater unser u. s. w.

Begrüßet seyßt du Maria u. s. w.

G e b e t h.

Herr Jesus Christus, der du dich gewürdiget hast, für uns am Kreuze zu sterben, inständigst flehe ich zu dir, daß du alle Bitterkeiten deiner Leiden und Drangsalen, die du für uns armselige Sünder am Kreuze, vorzüglich in jener Stunde geduldet hast, wo deine heiligste Seele von deinem heiligsten Leibe schied, Gott dem allmächtigen Vater darbringen, und vorstellen wollest für die Seele dieses deines Dieners (dieser deiner Dienerinn) N., und befreye ihn (sie) in dieser Stunde des Todes

von allen Strafen und Leiden, die er (sie) durch seine (ihre) Sünden verdient zu haben fürchtet. Der du mit Gott dem Vater, und dem heiligen Geiste lebest und regierest, Gott in alle Ewigkeit.

Ant. Amen.

Gospód! usmíli se.

Kriste! usmíli se.

Gospód! usmíli se.

Ozhe nash i. t. d.

Zhefhena si Marija i. t. d.

M o l i t e v.

Gospód Jesuf Kristuf, ktéri si sa naf na krishi umréti hotel, prófim te, de vse britkósti s'vojiga terpljenja in s'vojih nadlóg, ki si jih sa naf ubóge gréfhniké na krishi, fosébnó tisto uro terpel, ko se je tvoja presvéta dúsha od tvojiga presvétiga teléfa lozhíla, Bogú Ozhétu vsigamogózhnimu darovati in pred-nj postaviti hozhefh sa dúsho tega s'vojiga flushábnika (te s'voje flushabnize) I., in refhi ga (jo) v' ti uri njegove (nje) smerti od vsih shtrafeng in od vsiga terpljenja, ki se bojí, de jih je s' s'vojimi gréhi saflushil (saflushila). Ktéri s' Ozhétam in svétim Duham shivísh in kraljujesh Bog od vékomej do vékomej. *Odg.* Amen.

Tertio dicitur: Kyrie eleison: Christe

eleison: Kyrie eleison. Pater noster &c.
Ave Maria &c.

O r a t i o.

Domine Jesu Christe, qui per os prophetæ dixisti: In charitate perpetua dilexi te, ideo attraxi te miserans: obsecro te, ut eandem charitatem tuam, quæ te de coelis in terram ad tolerandas omnium passionum tuarum amaritudines attraxit, offerre et ostendere digneris Deo Patri omnipotenti pro anima hujus famuli tui (*vel* famulae tuæ) N., et libera eum (*vel* eam) ab omnibus passionibus et poenis, quas pro peccatis suis timet se meruisse. Et salva animam ejus in hac hora exitus sui. Aperi ei januam vitæ, et fac eum (*vel* eam) gaudere cum sanctis tuis in gloria æterna. Et tu, piissime Domine Jesu Christe, qui redemisti nos pretiosissimo sanguine tuo, miserere animæ hujus famuli tui (*vel* famulae tuæ), et eam introducere digneris ad semper virentia et amoena loca paradisi, ut vivat tibi amore indivisibili, qui a te, et ab electis tuis numquam separari potest: Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Herr! erbarme dich unser.

Christe! erbarme dich unser.

Herr! erbarme dich unser.

Vater unser u. s. w.

Gegrüßet seyst du Maria u. s. w.

G e b e t h.

Herr Jesus Christus, der du durch den Mund des Propheten gesagt hast: „Mit ewiger Liebe liebe ich dich, darum erbarme ich mich deiner, und ziehe dich zu mir:“ ich bitte dich flehentlich, daß du dieselbe deine Liebe, die dich vom Himmel auf die Erde herabgezogen hat, um die Bitterkeiten aller deiner Leiden zu ertragen, Gott dem allmächtigen Vater darbringen, und vorstellen wollest für die Seele dieses deines Dieners (deiner Dienerinn) N., und befreye ihn (sie) von allen Leiden und Strafen, die er (sie) durch seine (ihre) Sünden verdient zu haben fürchtet. Rette seine (ihre) Seele in dieser Stunde ihres Hinscheidens. Oeffne ihm (ihr) die Thüre des Lebens, und mache, daß er (sie) mit deinen Heiligen der ewigen Herrlichkeit sich freue. Und du barmherzigster Herr Jesus Christus, der du uns mit deinem kostbarsten Blute erlöset hast, erbarme dich der Seele dieses deines Dieners (dieser deiner Dienerinn), führe sie ein in die stets grünenden und angenehmen Dörter des Paradieses, daß sie in unzertrennlicher Liebe dir lebe, wo sie von dir und deinen Auserwählten niemals geschieden werden kann. Der du mit Gott dem Vater, und dem heiligen Geiste lebest und regierest, Gott in alle Ewigkeit. **Ant.** Amen.

Gospód! usmíli se.

Krite! usmíli se.

Gospód! usmíli se.

Ozhe nafh i. t. d.

Zhefhena fi Marija i. t. d.

M o l i t e v.

Gospód Jesuf Kristuf! ktéri fi fkosi ufta preróka govóril: „S' vézhno ljubésnijo te ljubim, torej se te usmilim, in te k' febi potégnem; prosim te, de ravno tisto svojo ljubésen, ktéra te je is nebéf na sémljo fpráвила, de fi britkósti vfiga svojiga terpljenja prestál, Bogú Ozhétu vfigamogózhnimu darovati, in pred-nj postaviti hozhefha sa dufho tega svojiga flushabnika (te svoje flushabnize) I., in réfhi ga (jo) od vfiga terpljenja, in od vsih fhtrafeng, ki se bojí, de jih je s' svojimi gréhi saflúshil (saflushila). Otmi njegovo (nje) dufho v' ti uri njeniga lozhenja. Odpri mu (ji) vrata shivljenja, in daj mu (ji) veselíti se s' tvojimi svetniki vred v' vézhnim velizhafstvu. In tí nefkonzhno usmiljeni Gospód Jesuf Kristuf, ktéri fi naf s' svojo predrago kervjó réfhil, usmíli se dufhe tega svojiga flushabnika (te svoje flushabnize), in pelji jo v' vedno seléne in prijétne pokrajne paradisha, de tebi v' neraslozhljivi ljubésni shiví, kjer

fe od tebe in tvojih isvoljenih ne da nikóli odlozhiti. Ktéri s' Ozhétam in svétim Duham shivífh in kraljujefh Bog od vékomej do vékomej. *Odg.* Amen.

In expiratione.

1. Cum vero tempus expirandi institerit, tunc maxime ab omnibus circumstantibus, flexis genibus, vehementer orationi instandum est. Ipse vero moriens, si potest, dicat, vel, si non potest, assistens, sive sacerdos pro eo clara voce pronuntiet: Jesu, Jesu, Jesu. Quod, et ea, quae sequuntur, ad illius aures, si videbitur, etiam saepius repetat:

In manus tuas, Domine! commendo spiritum meum.

Domine Jesu Christe! suscipe spiritum meum.

Sancta Maria! ora pro me.

Maria, mater gratiae, mater misericordiae! tu me ab hoste protege, et hora mortis suscipe.

In deine Hände, o Herr! empfehle ich meinen Geist.

Herr Jesus Christus! nimm auf meinen Geist.
Heilige Maria! bitt für mich.

Maria, Mutter der Gnade, Mutter der Barm-

herzigkeit, beschütze mich vor dem Feinde, nimm mich auf in der Todesstunde.

V' tvoje roké, o Gospód! isrozhim svojo dufho.

Gospód Jesuf Kristuf! sprejmi mojo dufho.

Šveta Marija! prôfi sa-me.

Marija, mati mílofti, mati usmíljenja, váruj me fovráshnika, in sprejmi me ob smertni uri.

2. Tunc, ubi viget pia consuetudo, pulsetur campana parochialis ecclesiae aliquibus ictibus, ad significandum fidelibus in urbe vel loco, aut extra in suburbanis existentibus, instantem mortem expirantis aegroti, ut pro eo Deum rogare possint.

3. Egressa anima de corpore, statim dicatur:

R. Subvenite sancti Dei, occurrите angeli Domini, suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi.

V. Suscipiat te Christus, qui vocavit te, et in sinum Abrahae angeli deducant te.

R. Suscipientes animam ejus, offerentes eam in conspectu Altissimi.

V. Requiem aeternam dona ei, Domine, et lux perpetua luceat ei. Offerentes eam in conspectu Altissimi.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie
eleison. Pater noster &c.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Requiem aeternam dona ei, Domine.

℞. Et lux perpetua luceat ei.

℣. A porta inferi.

℞. Erue, Domine, animam ejus.

℣. Requiescat in pace.

℞. Amen.

℣. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Tibi, Domine, commendamus animam
famuli tui (*vel* famulae tuae) N., ut de-
functus (*vel* defuncta) saeculo tibi vivat:
et quae per fragilitatem humanae conver-
sationis peccata commisit, tu venia miseri-
cordissimae pietatis absterge. Per Christum
Dominum nostrum. **R.** Amen.

Kommet zu Hülfe, Heilige Gottes! Kommet
entgegen, Engel des Herrn! Nehmet diese Seele
auf, und bringet sie vor das Angesicht des Aller-
höchsten.

Dich nehme auf Christus, der dich berufen hat,

und die Engel wollen dich in Abrahams Schoos tragen.

Sie wollen seine (ihre) Seele aufnehmen, und sie vor das Angesicht des Allerhöchsten führen:

Herr! gib ihm (ihr) die ewige Ruhe, und das ewige Licht leuchte ihm (ihr). Führet diese Seele vor das Angesicht des Allerhöchsten.

Herr! erbarme dich unser.

Christe! erbarme dich unser.

Herr! erbarme dich unser.

Vater unser u. s. w.

Und führe uns nicht in Versuchung.

Sondern erlöse uns von dem Uebel.

Herr! gib ihm (ihr) die ewige Ruhe.

Und das ewige Licht leuchte ihm (ihr).

Von der Pforte der Hölle.

Erlöse seine (ihre) Seele, o Herr!

Sie ruhe im Frieden.

Amen.

Herr! erhöre mein Gebeth.

Und laß mein Rufen zu dir gelangen.

Der Herr sey mit dir.

Und mit deinem Geiste.

Lasset uns bethen.

Dir, o Herr! empfehlen wir nun die Seele deines Dieners (deiner Dienerinn) N., auf daß sie der Welt abgestorben dir nun ewig lebe: Tilge durch die Nachsicht deiner überaus barmher-

zigen Güte die Sünden, die er (sie) durch menschliche Schwachheit in dieser Welt begangen hat. Durch Christum unsern Herrn. *Ant.* Amen.

Pridite na pómozh, fvetniki boshji! Pridite naproti, angeli Gospódovi! Šprejmite to dusho, in peljíte jo pred oblížhje Narvífhiga.

Naj te sprejme Kristuf, ktéri te je poklizal, in angeli naj te nesó v' Abrahama-movo narózhje.

Oni naj sprejmejo njegovo (njeno) dusho, in péljejo pred oblížhje Narvífhiga.

Gospód! daj mu (ji) vézhni pôkoj, in vezhna luzh naj mu (ji) svéti. Peljíte to dusho pred oblížhje Narvífhiga.

Gospód! usmíli se.

Kriste! usmíli se.

Gospód! usmíli se.

Ozhe nafh i. t. d.

In naf ne vpelji v' fkušhnjavo.

Temuzh réfhi naf od hudiga.

Gospód! daj mu (ji) vézhni pôkoj.

In vezhna luzh naj mu (ji) sveti.

Od vrat peklénfkiga bresna.

Réfhi, o Gospód! njegovo (njeno) dusho.

Naj pozhíva v' miru.

Amen.

Gospód! uflifhi mojo molitev.

In moje vpitje naj do tebe pride.

Gospód s' teboj.

In s' tvojim duham.

Molímo.

Tebi, o Gospod! perporozhimò dušho tvojiga flushábnika (tvoje flushabnize) I., de ker je svétu odmerl (odmerla), tebi shiví; in kar je po zhlovéfhki flaboſti v' shivljenji grefhil (grefhila), tí po nefkonzhni miloſti in dobróti odpúſti in isbríſhi. Po Kriſtufu Gospódu naſhim. *Odg.* Amen.

4. *Interim detur (nisi jam ante expiationem, ut supra, datum fuerit) campana signum transitus defuncti pro loci consuetudine, ut audientes pro ejus anima Deum precentur, et sacerdos paucis memoret bene moriendi iuge studium.*

5. *Deinde corpus de more honeste compositum, loco decenti cum lumine collocetur, ac parva crux super pectus in manus defuncti ponatur: aut ubi crux desit, manus in modum crucis componantur: interdumque aspergatur aqua benedicta, et interim, donec efferatur pro sepultura, qui adsunt, sive sacerdotes, sive alii, orabunt pro defuncto.*

Ordo sepeliendi adultos.

1. *Constituto tempore, quo corpus in suo feretro clauso collocatum ad ecclesiam, et dein ad coemeterium deferendum est, convocetur clerus, et alii, qui funeri interesse debent, et in parochialem vel in aliam ecclesiam juxta loci consuetudinem, ordine convenient; ac datis certis campanae signis eo modo et ritu, quo in eo loco fieri solet, parochus indutus superpelliceo super vestem talarem, et stola nigra, vel etiam pluviali ejusdem coloris, clerico vel ministro praeferente crucem, et alio vas aquae benedictae cum aspersorio, thuribulum et naviculam incensi, ad domum defuncti, vel ad locum, ubi jacet corpus, una cum aliis procedit. Distribuantur et accenduntur cerei.*

2. *Parochus, ubi ad domum defuncti, vel ad locum, ubi jacet corpus, pervenit, ponens incensum in thuribulum, illud benedicit, dicens: Ab illo benedicaris, in cujus honore cremaberis. Deinde aspergit funus aqua benedicta, detecto capite dicens:*

Rore coelesti perfundat animam tuam Deus, Pater †, et Filius, et Spiritus Sanctus. *R. Amen; et thurificat, dicens:*

Odore coelesti pascat animam tuam Deus,
Pater †, et Filius, et Spiritus Sanctus.
R. Amen.

*Tum adhuc stans ante feretrum, dicit
antiphonam: Si iniquitates observaveris;
et psalmum 129.*

De profundis clamavi ad te, Domine: *
Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuae intendentes * in vocem
deprecationis meae.

Si iniquitates observaveris, Domine: *
Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est: * et prop-
ter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus: *
speravit anima mea in Domino.

A custodia matutina usque ad noctem *
speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia, * et
copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël * ex omnibus ini-
quitatibus ejus.

Requiem aeternam dona ei, Domine: *
et lux perpetua luceat ei.

*Et repetit antiphonam totam: Si ini-
quitates observaveris, Domine: Domine, quis
sustinebit? Postea aspergit et thurificat fu-
nus, ut supra.*

3. *Mox ordinatur processio, praecedente ministro cum cruce; tum sequitur clerus regularis et saecularis per ordinem, binique procedunt devote psalmos, ut infra, decantantes, parochus progrediente immediate ante feretrum cum luminibus; inde sequuntur cognati et amici defuncti, aliique funus comitantes, primum viri, dein mulieres, bini et binae, omnes pro defuncto Deum rite deprecantes sub silentio.*

4. *Effertur autem funus super humeros per personas pro cujusque loci more ad hoc assumptas; ast laici cadaver, quolibet generis aut dignitatis titulo praeditus ille fuerit, clerici ne deferant, sed laici.*

5. *Parochus, dum cadaver effertur, de domo vel loco, ubi jacebat corpus, procedens, statim gravi voce intonat antiphonam: Exultabunt Domino. Et cantores inchoant psalmum 50. Miserere mei Deus &c. ut supra pag. 78. clero alternatim prosequente. In fine: Requiem aeternam dona ei, Domine: * et lux perpetua luceat ei.*

Quodsi neque clericus, neque cantores adessent, omnes antiphonas, psalmos et

responsoria vel cum ministro, vel solus ipse parochus lente gravique voce recitabit.

6. *Si longitudo itineris postulaverit, dicuntur psalmi graduales: Ad Dominum cum tribularer, clamavi &c., vel alii psalmi ex officio mortuorum, et in fine cujuslibet psalmi dicitur: Requiem aeternam dona ei, Domine &c., qui psalmi devote, distincte, gravique voce recitari debent usque ad ecclesiam.*

Dum interea ecclesiae appropinquant, repetitur antiphona: Exultabunt Domino ossa humiliata.

7. *Deinde ecclesiam ingressi cantant sequens responsorium, cantore vel parcho incipiente, et clero alternatim respondente, videlicet:*

R. Subvenite sancti Dei, occurrite angeli Domini: * Suscipientes animam ejus: * Offerentes eam in conspectu Altissimi.

V. Suscipiat te Christus, qui vocavit te, et in sinum Abrahae angeli deducant te: * Suscipientes &c.

V. Requiem aeternam dona ei, Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei. * Offerentes &c.

8. *Deposito feretro in medio ecclesiae, ita ut defuncti pedes, si fuerit laicus,*

sint versus altare majus; si vero fuerit sacerdos, caput sit versus ipsum altare; et cereis accensis circa corpus, omnes de clero ordinatim in gradu suo, (nisi sit dicendum officium defunctorum, et missa celebranda) accedunt ad feretrum, et cum candelis accensis stant in circuitu feretri; parochus autem facta reverentia altari, sistens se contra crucem ad pedes defuncti, absolute dicit sequentem orationem:

Non intres in iudicium cum servo tuo, Domine, quia nullus apud te justificabitur homo, nisi per te omnium peccatorum ei tribuatur remissio. Non ergo eum, quaesumus, tua judicialis sententia premat, quem tibi vera supplicatio fidei christianae commendat: sed gratia tua illi succurrente, mereatur evadere iudicium ultionis, qui, dum viveret, insignitus est signaculo sanctae Trinitatis. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. R. Amen.

In hac oratione, etsi cadaver sit mulier, aut plures sint defuncti, non licet verba: servo tuo, commutare in: serva tua, vel servis tuis.

9. *Dein cantore, vel parocho incipiente, clerus circumstans cantat sequens responsorium:*

R. Libera me, Domine, de morte aeterna, in die illa tremenda: * Quando coeli movendi sunt, et terra: * Dum veneris judicare saeculum per ignem.

V. Tremens factus sum ego, et timeo, dum discussio venerit, atque ventura ira. * Quando coeli movendi sunt, et terra.

V. Dies illa, dies irae, calamitatis et miseriae, dies magna et amara valde. * Dum veneris judicare saeculum per ignem.

V. Requiem aeternam dona ei, Domine, et lux perpetua luceat ei.

R. Libera me &c.

10. *Dum cantatur praedictum responsorium, parochus accipit incensum de navicula, et ponit in thuribulum, et finito responsorio cantor vel parochus cum primo choro dicit: Kyrie eleison: et secundus chorus respondet: Christe eleison: deinde omnes simul dicunt: Kyrie eleison.*

11. *Mox parochus dicit alta voce: Pater noster &c., et secreto dicitur ab omnibus, et ipse interim accipit aspersorium aquae benedictae, et ter aspergit corpus defuncti; deinde accipit thuribulum, et ter corpus incensat: postea reddito thuribulo ei, a quo acceperat, dicit:*

V. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

V. A porta inferi.

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s .

Deus, cui proprium est misereri semper et parcere, te supplices exoramus pro anima famuli tui (*vel* famulae tuae) N., quam hodie de hoc saeculo migrare jussisti: ut non tradas eam in manus inimici, neque obliviscaris in finem, sed jubeas eam a sanctis angelis suscipi, et ad patriam paradisi perduci: ut, quia in te speravit et credidit, non poenas inferni sustineat, sed gaudia sempiterna possideat. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Si defunctus fuerit sacerdos, in oratione dicatur: pro anima famuli tui N. sacerdotis, quam hodie &c.

12. Finita oratione, corpus defertur, et quidem non amplius super humeros, sed manibus attollitur, et deducitur ad se-

pulchrum in coemeterio, et dum portatur, cantatur antiphona:

In paradisum deducant te angeli: in tuo adventu suscipiant te martyres, et perducant te in civitatem sanctam Jerusalem. Chorus angelorum te suscipiat, et cum Lazaro quondam paupere aeternam habeas requiem.

13. Cum autem perventum fuerit ad sepulchrum, cantata antiphona, et corpore defuncti prope sepulchrum humi deposito, sacerdos stans ad sepulchrum, aqua benedicta illud aspergit, dicens:

Sanctificetur istud sepulchrum in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. R. Amen.

14. Corpore in sepulchrum demisso, dicit:

Sume terra, quod tuum est; sumat Christus, quod suum est; caro de terra orta est; spiritus de sursum inspiratus est.

Nimm hin Erde, was dein ist; Christus nehme, was sein ist; das Fleisch ist aus der Erde gebildet; der Geist ist von oben herab eingehaucht.

Vsêmi semlja, kar je tvojiga; naj sprejme Kristuf, kar je njegoviga; mesó je is semlje; duh pak je od sgorej vdihnjen.

Denuo aspergens funus aqua benedicta, dicit:

Rore coelesti perfundat animam tuam
Deus, Pater †, et Filius, et Spiritus Sanc-
tus. R. Amen. *Et thurificat, dicendo:*

Odore coelesti pascat animam tuam Deus,
Pater †, et Filius, et Spiritus Sanctus.
R. Amen.

*15. Deinde trina vice superinjiciat ter-
ram super funus, dicens:*

De terra plasmasti eum (*vel* eam), os-
sibus et nervis compegisti eum (*vel* eam);
Domine! resuscita eum (*vel* eam) in novis-
simo die. Per Jesum Christum Dominum
nostrum. R. Amen.

Aus der Erde hast du ihn (sie) gebildet; seine
(ihre) Gebeine und Nerven zusammen gefüget; er-
wecke ihn (sie), o Herr! am jüngsten Tage. Durch
Jesum Christum unsern Herrn. *Ant.* Amen.

Is perfi si ga (jo) naredil; s' kostmi in
kitami si ga (jo) fklênil; obúdi ga (jo),
o Gospód! poslednji dan. Po Jesufu Kri-
stufu Gospódu nashim. *Odg.* Amen.

*16. Sepulto corpore, sacerdos stans
adhuc prope sepulchrum, dicit:*

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie
eleison. Pater noster.

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

℣. A porta inferi.

R. Erue, Domine, animam ejus.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s .

Fac, quaesumus Domine, hanc cum ser-
vo tuo defuncto (*vel* famula tua defuncta)
misericordiam, ut factorum suorum in poenis
non recipiat vicem, qui (*vel* quae) tuam
in votis tenuit voluntatem; ut sicut hic eum
(*vel* eam) vera fides junxit fidelium turmis,
ita illic eum (*vel* eam) tua miseratio so-
ciet angelicis choris. Per Christum Domi-
num nostrum. R. Amen.

*Et faciens manu dextera signum cru-
cis super tumulum, sinistra pectori ad-
mota, dicit:*

V. Requiem aeternam dona ei, Domine.

R. Et lux perpetua luceat ei.

V. Requiescat in pace.

R. Amen.

V. Anima ejus, et animae omnium fide-
lium defunctorum per misericordiam Dei
requiescant in pace.

R. Amen.

17. Demum pro laudabili more moneat sacerdos circumstantes, ut genuflexi pro hoc defuncto (hac defuncta) et pro reliquis sepultis in hoc coemeterio, nec non pro omnibus fidelibus defunctis orent, dicendo:

O r e m u s.

Deus, in cujus miseratione animae fidelium requiescunt, famulis et famulabus tuis omnibus, hic et ubique in Christo quiescentibus, da propitius veniam peccatorum, ut a cunctis reatibus absoluti, tecum sine fine laetentur. Per eundem Christum Dominum nostrum. **R. Amen.**

V. Requiescant in pace. R. Amen.

Lasset uns bethen.

O Gott! in dessen Erbarmung die Seelen der Gläubigen ruhen, verleihe gnädig deinen, hier und wo immer in Christo ruhenden Dienern und Dienerinnen Vergebung der Sünden, damit sie von aller Schuld entledigt, mit dir sich ewig freuen mögen. Durch denselben Jesus Christus unsern Herrn. **Ant. Amen.**

Sie sollen im Frieden ruhen. **Ant. Amen.**

Molimo.

O Bog! is zhigar usmíljenja dushe vernih pozhivajo, daj svojim flushábnikam in flushábnizam, ktéri v' Kristufu pozhivajo,

milostljivo odpufhanje grehov, de od vsih pregréh odvesani, s' teboj se bres konza veselíti samórejo. Po ravno tistim Jesufu Kristufu Gospódu nashim. *Odg.* Amen.

Naj v' miru pozhivajo. *Odg.* Amen.

Et dicto conjunctim cum circumstantibus uno: Pater noster &c. et Ave Maria &c. aspergit tumulum et circumstantes aqua benedicta, et omnes de clero discedunt.

18. *Quodsi cadaver e domo defuncti ad ecclesiam vel coemeterium efferendum, sed non statim sepeliendum est, quia ex rationabili causa differri debet sepultura, observantur et peraguntur omnia, quae supra pag. 153. Nro. 1. usque ad Nrum. 11. pag. 158. inclusive praescribuntur, dictaque oratione: Deus, cui proprium est &c., parochus manens in ecclesia ad feretrum, intonet antiphonam: Ego sum.*

Et dicitur canticum Zachariae Luc. 1.

Benedictus Dominus Deus Israël, * quia visitavit, et fecit redemptionem plebis suae.

Et erexit cornu salutis nobis, * in domo David puèri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum: * qui a saeculo sunt, prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium, qui oderunt nos.

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * et memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * daturum se nobis.

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi.

In sanctitate et justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris.

Et tu puer, propheta Altissimi vocaberis: * praeibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus: * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiae Dei nostri, * in quibus visitavit nos, oriens ex alto.

Illuminare his, qui in tenebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Requiem aeternam dona ei, Domine: * et lux perpetua luceat ei.

Et repetitur antiphona:

Ego sum resurrectio et vita, qui credit in me, etiamsi mortuus fuerit, vivet: et omnis, qui vivit, et credit in me, non morietur in aeternum.

Postea sacerdos dicit: Kyrie eleison: Christe eleison: Kyrie eleison. Pater noster &c.

Interim corpus aspergit et thurificat, et prosequitur preces, ut supra pag. 161. Nro. 16., et cum dixerit: Anima ejus, et animae omnium fidelium defunctorum per misericordiam Dei requiescant in pace; discedit ad sacristiam, cadaver autem transfertur ad capellam seu depositorium coemeterii cum lumine ardente ibi asservandum, donec perpetuae sepulturae tradi possit.

19. Omnibus peractis, parochus actum sepulturae in libro mortuorum ad praescriptam formam accurate describat.

Ordo sepeliendi parvulos.

1. Cum infans, vel puer baptizatus defunctus fuerit ante usum rationis, induitur juxta aetatem, et imponitur ei corona de floribus, seu de herbis aromaticis et odoriferis in signum integritatis carnis et virginitatis.

2. Juxta vetustam et laudabilem ecclesiarum consuetudinem servantur in coemeteriis, quatenus commode fieri potest,

speciales et separati ab aliis loculi pro sepeliendis infantibus, vel pueris baptizatis, qui ante annos discretionis obierunt.

3. *In funere parvulorum ut plurimum non pulsantur campanae. Quodsi pulsentur, non sono lugubri, sed potius festivo pulsari debent.*

4. *Parochus superpelliceo super vestem talarem, et stola alba indutus, et alii de clero, si adsint, praecedente cruce, quae sine hasta defertur, accedunt ad domum defuncti, vel ad locum, ubi jacet corpus parvuli defuncti, cum ministris, vas aquae benedictae cum aspersorio, thuribulum et naviculam incensi deferentibus.*

5. *Parochus perveniens ad dictum locum, incensum ponit in thuribulum et benedicit; deinde aspergit corpus aqua benedicta, et thurificat, nihil dicens. Mox vero dicitur, vel cantatur antiphona: Sit nomen Domini.*

Psalmus 112.

*Laudate pueri Dominum, * laudate nomen Domini.*

*Sit nomen Domini benedictum, * ex hoc nunc, et usque in saeculum.*

*A solis ortu usque ad occasum, * laudabile nomen Domini.*

Excelsus super omnes gentes Dominus: *
et super coelos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in
altis habitat, * et humilia respicit in coe-
lo et in terra?

Suscitans a terra inopem: * et de ster-
core erigens pauperem.

Ut collocet eum cum principibus, * cum
principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, *
matrem filiorum laetantem.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Antiphona. Sit nomen Domini benedic-
tum, ex hoc nunc et usque in saeculum.

*Postea aspergit et thurificat corpus, ut
supra, et ordinatur processio ad ecclesiam.*

6. Dum portatur ad ecclesiam, dicatur:

Psalmus 118.

Beati immaculati in via: * qui ambu-
lant in lege Domini.

Beati, qui scrutantur testimonia ejus: *
in toto corde exquirunt eum.

Non enim, qui operantur iniquitatem, *
in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti: * mandata tua custodiri
nimis.

Utinam dirigantur viae meae, * ad cu-
stodiendas justificationes tuas.

Tunc non confundar, * cum perspexero
in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis: *
in eo, quod didici judicia justitiae tuae.

Justificationes tuas custodiam: * non
me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam? *
In custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te: * ne
repellas me a mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua: *
ut non peccem tibi.

Benedictus es, Domine: * doce me ju-
stificationes tuas.

In labiis meis * pronuntiavi omnia ju-
dicia oris tui.

In via testimoniorum tuorum delectatus
sum, * sicut in omnibus divitiis.

In mandatis tuis exercebor: * et con-
siderabo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor: * non
obliviscar sermones tuos.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

*Si tempus superest, dici potest psal-
mus 148. Laudate Dominum de coelis &c.
cum aliis duobus sequentibus, 149. Can-
tate Domino canticum novum &c., 150.
Laudate Dominum in sanctis ejus &c. In*

fine: Gloria Patri &c. (ut in breviario ad laudes.)

7. Cum autem pervenerit ad ecclesiam, ingrediendo eandem, dicatur vel cantetur antiphona: Hic accipiet.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus; * orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina praeparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde, qui non accepit in vano animam suam, * nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino, * et misericordiam a Deo salutari suo.

Haec est generatio quaerentium eum, * quaerentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portae aeternales: * et introibit Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus fortis et potens: Dominus potens in praelio.

Attollite portas, principes, vestras, et

elevamini portae aeternales, * et introibit
Rex gloriae.

Quis est iste Rex gloriae? * Dominus
virtutum, ipse est Rex gloriae.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Antiphona. Hic accipiet benedictionem
a Domino, et misericordiam a Deo saluta-
ri suo: quia haec est generatio quaeren-
tium Dominum.

S. Postea dicitur: Kyrie eleison: Christe
eleison: Kyrie eleison. Pater noster. *se-
creto. Interim sacerdos corpus aspergit et
thurificat, nihil dicens. Deinde:*

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Me autem propter innocentiam sus-
cepisti.

℞. Et confirmasti me in conspectu tuo
in aeternum.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Omnipotens et mitissime Deus, qui om-
nibus parvulis renatis fonte baptismatis,
dum migrant a saeculo, sine ullis eorum
meritis vitam illico largiris aeternam, sicut
animae hujus parvuli hodie credimus te fe-
cisse: fac nos, quaesumus, Domine, per

intercessionem beatae Mariae semper virginis, et omnium sanctorum tuorum, hic purificatis tibi mentibus famulari, et in paradiso cum beatis parvulis perenniter sociari. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

9. *Dum portatur ad tumulum, dicitur vel cantatur antiphona: Juvenes.*

Psalmus 148.

Laudate Dominum de coelis: * laudate eum in excelsis.

Laudate eum omnes angeli ejus: * laudate eum omnes virtutes ejus.

Laudate eum sol et luna: * laudate eum omnes stellae et lumen.

Laudate eum coeli coelorum: * et aquae omnes, quae super coelos sunt, laudent nomen Domini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandavit, et creata sunt.

Statuit ea in aeternum, et in saeculum saeculi: * praeceptum posuit, et non praeteribit.

Laudate Dominum de terra, * dracones, et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum: * quae faciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles: * ligna fructifera, et omnes cedri.

Bestiae et universa pecora: * serpentes et volucres pennatae.

Reges terrae, et omnes populi: * principes et omnes iudices terrae.

Juvenes et virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini: * quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super coelum et terram: * et exaltavit cornu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus; * filiis Israël, populo appropinquanti sibi.

Gloria Patri &c. Sicut erat &c.

Antiphona. Juvenes et virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini.

10. Cum autem pervenerit ad sepulchrum in coemeterio, sacerdos illud aqua benedicta aspergit, dicens:

Sanctificetur istud sepulchrum in nomine Patris †, et Filii, et Spiritus Sancti. R. Amen.

11. Deinde corpori in sepulchrum demisso tribus vicibus terram superinjiciens dicit:

Sume terra, quod tuum est; sumat Christus, quod suum est; caro de terra orta est; spiritus de sursum inspiratus est.

Nimm hin Erde, was dein ist; Christus nehme, was sein ist; das Fleisch ist aus der Erde gebildet; der Geist ist von oben herab eingehaucht.

Vsêmi semlja, kar je tvojiga; naj sprejmè Kristuf, kar je njegoviga; mesó je is semlje; duh pak je od sgorej vdihnjen.

Illudque aspergit aqua benedicta et thurificat, nihil dicens.

12. Sepulto corpore, sacerdos stans adhuc prope sepulchrum, dicit:

Kyrie eleison: Christe eleison: Kyrie eleison. Pater noster &c.

Ÿ. Et ne nos inducas in tentationem.

R. Sed libera nos a malo.

Ÿ. Sinite parvulos venire ad me.

R. Talium est enim regnum coelorum.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Omnipotens sempiternae Deus, sanctae puritatis amator, qui animam hujus parvuli ad coelorum regnum hodie misericorditer vocare dignatus es: digneris etiam, Domine, ita nobiscum misericorditer agere, ut meritis tuae sanctissimae passionis, et intercessione beatae Mariae semper virginis, et omnium sanctorum tuorum, in eodem

regno nos cum omnibus sanctis et electis tuis semper facias congaudere. Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R. Amen.*

13. Demum pro laudabili more moneat sacerdos circumstantes, ut cum anima hujus parvuli orationibus fidelium non indigeat, orent genuflexi pro reliquis sepultis in hoc coemeterio, et pro omnibus fidelibus defunctis, dicendo:

O r e m u s.

Deus, in cujus miseratione animae fidelium requiescunt, famulis et famulabus tuis omnibus, hic et ubique in Christo quiescentibus, da propitius veniam peccatorum, ut a cunctis reatibus absoluti, tecum sine fine laetentur. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R. Amen.*

V. Requiescant in pace. R. Amen.

Lasset uns bethen.

O Gott! in dessen Erbarmung die Seelen der Gläubigen ruhen, verleihe gnädig deinen, hier und wo immer in Christo ruhenden Dienern und Dienerinnen Vergebung der Sünden, damit sie von aller Schuld entledigt, mit dir sich ewig freuen mögen. Durch denselben Jesus Christus unsern Herrn. *Ant. Amen.*

Sie sollen im Frieden ruhen.

Ant. Amen.

Molimo.

O Bog! is zhigar ufmiljenja dufhe vér-
nih pozhivajo, daj svojim flushabnikom in
flushabnizam, ktéri v' Kristufu pozhivajo,
milofljivo odpušhanje gréhov, de od vſih
pregréh odvésani, s' teboj se bres konza
veselíti samórejo. Po ravno tiſtim Jefufu
Kristufu Gofpódu nafhim.

Odg. Amen.

Naj v' míru pozhivajo.

Odg. Amen.

*Et dicto conjunctim cum circumstan-
tibus uno: Pater noster &c. et Ave Ma-
ria &c. aspergit tumulum et circumstan-
tes aqua benedicta, et discedit cum aliis
de clero, si adsint.*

14. *Postremo parochus actum sepul-
turae ad praescriptam formam refert in
librum mortuorum.*

15. *Quodsi parruli corpus e domo ad
ecclesiam vel coemeterium efferendum,
sed non statim sepeliendum sit, observan-
tur et peraguntur omnia, quae supra pag.
167. Nr. 5. usque ad Nrum. 8. pag. 171.*

inclusive praescribuntur; deinde sacerdos manens cum funere in ecclesia dicit antiphonam: Juvenes. et psalmum 148. Laudate Dominum &c., ut supra pag. 172. Nro. 9., postea aspergit et thurificat funus, et dicit: Kyrie eleison &c., ut supra pag. 174. N. 12., et dicta oratione: Omnipotens sempiternae Deus &c. discedit, et cadaver transfertur ad capellam vel depositorium coemeterii cum lumine ardente ibi asservandum, donec perpetuae sepulturae tradi possit.

Ordo ad faciendam aquam benedictam.

*1. Diebus dominicis, et quodcumque opus fuerit, praeparato sale, et aqua munda benedicenda in ecclesia, vel in sacristia, sacerdos veste talari, superpelli-
ceo et stola violacea indutus, et aperto capite stans, primo dicat:*

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

2. Deinde absolute incipit exorcismum salis.

Exorcizo te, creatura salis, per Deum †

vivum, per Deum † verum, per Deum † sanctum, per Deum, qui te per Eliseum prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquae: ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium, et sis omnibus sumentibus te sanitas animae et corporis: et effugiat, atque discedat a loco, in quo aspersum fueris, omnis phantasia et nequitia, vel versutia diabolicae fraudis, omnisque spiritus immundus, adjuratus per eum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. *R.* Amen.

O r e m u s.

Immensam clementiam tuam, omnipotens aeterne Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, benedicere † et sanctificare † tua pietate digneris, ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis: et quidquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia, omnique impugnatione spiritualis nequitiae. Per Dominum nostrum &c. *R.* Amen.

3. *Et exorcismum aquae.*

Exorcizo te, creatura aquae, in nomine Dei † Patris omnipotentis, et in nomine Jesu † Christi Filii ejus, Domini nostri,

et in virtute Spiritus † Sancti, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici; et ipsum inimicum eradicare, et explantare valeas cum angelis suis apostaticis: per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. R. Amen.

O r e m u s.

Deus, qui ad salutem humani generis maxima quaeque sacramenta in aquarum substantia condidisti: adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus praeparato, virtutem tuae benedictionis † infunde; ut creatura tua mysteriis tuis serviens ad abigendos daemones, morbosque pellendos, divinae gratiae sumat effectum: ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium haec unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens; discedant omnes insidiae latentis inimici; et si quid est, quod aut incolumitati habitantium invidet aut quieti, aspersione hujus aquae effugiat, atque discedat: ut salubritas per invocationem sancti tui nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum

nostrum Jesum Christum Filium tuum &c.
 R. Amen.

4. *Hic ter mittit sal in aquam in modum crucis, dicendo semel:*

Commixtio salis et aquae pariter fiat:
 In nomine Patris †, et Filii †, et Spiritus † Sancti. R. Amen.

Ÿ. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Deus, invictae virtutis auctor, et insuperabilis imperii rex, ac semper magnificus triumphator: qui adversae dominationis vires reprimis: qui inimici rugientis saevitiam superas: qui hostiles nequitas potenter expugnas; te, Domine, trementes et supplices deprecamur ac petimus: ut hanc creaturam salis et aquae dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuae rore sanctifices: ut ubicumque fuerit aspersa, per invocationem sancti nominis tui omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur: et praesentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in

unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

5. Post benedictionem aquae sacerdos dominicis diebus, antequam incipiat missam, aspergit altare, deinde se, et ministros ac populum, prout in missali praescribitur.

6. Postea Christi fideles possunt de ipsa aqua benedicta in vasculis suis accipere, et secum deferre ad aspergendos aegros, domos et alia, et ad eam habendam in cubiculis suis, ut ea quotidie et saepius aspergi possint.

Benedictiones esculentorum, praesertim in pascha.

Cum sacerdos haec benedicturus est, habeat ministrum cum vase aquae benedictae, et aspergillo. Indutus sit superpelliceo super vestem talarem et stola pro ratione temporis. Stando semper benedicat et aperto capite, caveatque, ne benedictionis causa ponat aliquid indecens super altare, veluti esculenta: sed quod ejusmodi est, ponatur super mensam comodo loco paratam.

Benedictio agni paschalis.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit coelum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

O r e m u s.

Deus, qui per famulum tuum Moysen in liberatione populi tui de Aegypto agnum occidi jussisti in similitudinem Domini nostri Jesu Christi, et utrosque postes domorum de sanguine ejusdem agni perungi praecepisti: tu benedicere † et sanctificare † digneris hanc creaturam carnis, quam nos famuli tui ad laudem tuam sumere desideramus, per resurrectionem ejusdem Domini nostri Jesu Christi: Qui tecum vivit et regnat in saecula saeculorum. ℞. Amen.

Mox aspergat aqua benedicta.

Benedictio ovorum.

℣. Adjutorium nostrum &c. *ut supra.*

O r e m u s.

Subveniat, quaesumus, Domine, tuae benedictionis † gratia huic ovorum creaturae: ut cibus salubris fiat fidelibus tuis in tuarum gratiarum actione sumentibus, ob resurrectionem Domini nostri Jesu Chri-

sti: Qui tecum vivit et regnat in saecula saeculorum. R. Amen.

Et aspergat aqua benedicta.

Benedictio panis.

Ÿ. Adjutorium nostrum &c. *ut supra.*

O r e m u s.

Domine Jesu Christe, panis angelorum, panis vivus aeternae vitae, benedicere † dignare panem istum, sicut benedixisti quinque panes in deserto: ut omnes ex eo gustantes, inde corporis et animae percipiant sanitatem: Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. R. Amen.

Et aspergat aqua benedicta.

Alia benedictio panis.

Ÿ. Adjutorium nostrum &c. *ut supra.*

O r e m u s.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, benedicere † digneris hunc panem tua sancta spirituali benedictione: ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis, atque contra omnes morbos et universas inimicorum insidias tutamen. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, panem vivum, qui de coelo descendit, et dat vitam et salutem mundo, et tecum vivit et regnat in unitate Spiritus

Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. R. Amen.

Aspergat aqua benedicta.

Benedictio novorum fructuum.

Ÿ. Adjutorium nostrum &c. *ut supra.*

O r e m u s.

Benedic †, Domine, hos novos fructus N., et praesta, ut, qui ex eis in tuo sancto nomine vescentur, corporis et animae salute potiantur. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Et aspergantur aqua benedicta.

Benedictio ad quodcumque comestibile.

Ÿ. Adjutorium nostrum &c. *ut supra.*

O r e m u s.

Benedic †, Domine, creaturam istam N., ut sit remedium salutare generi humano: et praesta per invocationem sancti nominis tui, ut, quicumque ex ea sumpserint, corporis sanitatem et animae tutelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. R. Amen.

Aspergat id aqua benedicta.

INDEX.

	Pag.
De Sacramento Baptismi	3
Ordo Baptismi Parvulorum	4
De benedictione mulieris post partum	23
Ordo ministrandi Sacramentum Poenitentiae	26
Ordo ministrandi sacram Communionem	30
De Communione infirmorum	36
Ordo ministrandi Sacramentum extremæ unctionis	49
Septem psalmi poenitentiales	74
Litaniae ordinariae	84
De visitatione et cura infirmorum	93
Modus juvandi morientes	116
Benedictio apostolica in articulo mortis constitutis impertienda a sacerdote ad id delegato	121
Ordo commendationis animae	125
In expiratione	147
Ordo sepeliendi adultos	153
Ordo sepeliendi parvulos	166
Ordo ad faciendam aquam benedictam	177
Benedictiones esculentorum praesertim in pascha.	181

